

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W CHODZIEŻY**

**Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu chodzieskiego w 2009r.**

Chodzież, luty 2010r.

	SPIS TREŚCI	STRONA
	Wstęp	3
I.	Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu	5
II.	Działalność kontrolno-represyjna i opiniotwórcza Stacji	9
III.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	10
IV.	Urządzenia do zaopatrywania w wodę i jakość wody do spożycia	16
V.	Kąpieliska naturalne i baseny i jakość wody do kąpielii	17
VI.	Obiekty użyteczności publicznej	18
VII.	Obiekty żywnościowo-żywnościowe oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku	25
VIII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	32
IX.	Obiekty nauczania i całonocnego pobytu dzieci i młodzieży	39
X.	Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	44
XI.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocja zdrowia	46

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) powiatu chodzieskiego w 2009r. było promowanie zdrowego stylu życia, czuwanie nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej. Działalność oświatowa polegała na przekazywaniu wiedzy na temat czynników warunkujących zachowania prozdrowotne i mających wpływ na utrzymanie oraz umacnianie zdrowia jednostki i społeczeństwa.

W 2009r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE) w Chodzieży doskonalono System Zarządzania Jakością (SZJ) oparty na normie PN-EN ISO/IEC17020:2006 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”. Wdrożone zostały i funkcjonują wszystkie procedury. W IV kwartale 2009r. zaktualizowano procedury dla Stanowiska Pracy ds. Higieny Pracy i Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży. W celu oceny sprawności funkcjonowania SZJ w 2009r. przeprowadzono trzy audyty wewnętrzne. Nie stwierdzono niezgodności, które mogłyby spowodować zagrożenia dla funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością w Stacji. W celu osiągnięcia i utrzymania wysokiego poziomu usług inspekcyjnych pracownicy PSSE uczestniczyli w szkoleniach oraz wiele szkoleń przeprowadzili. Były to szkolenia dotyczące SZJ oraz szkolenia merytoryczne.

W 2009r. w Stacji zmodernizowano magazyn szczepionek. Zainstalowany pod koniec grudnia 2008r. program elektroniczny monitorował pracę lodówek. Informacje z monitoringu przekazywane były na alarmowy telefon komórkowy stacji. W 2009r. system działał sprawnie.

Opracowano nowy „Plan Działania PIS powiatu chodzieskiego na wypadek sytuacji nadzwyczajnych”. W 2009r. pracownicy Stacji uczestniczyli w treningu SWO i SWA – ćwiczeniach dotyczących działań w przypadkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Na wypadek zdarzeń nadzwyczajnych funkcjonuje w PSSE telefon alarmowy, który zapewnia możliwość zgłaszania zdarzeń w ciągu całej doby.

W związku z sytuacją epidemiologiczną w zakresie grypy A/H1N1/ począwszy od kwietnia 2009r. podjęto szereg działań mających na celu wzmożenie nadzoru przeciwepidemicznego. Powołano zespół ds. grypy, który na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną oraz współpracował z placówkami służby zdrowia. W 2009r. nie zarejestrowano żadnego zachorowania na grypę A/H1N1 wśród mieszkańców powiatu chodzieskiego.

W 2009r w zakresie intensyfikacji nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody określono zasady współpracy z przedsiębiorstwami wodociagowymi. Wzmociono również nadzór nad obiektami świadczącymi usługi hotelarskie, stacjami benzynowymi i parkingami.

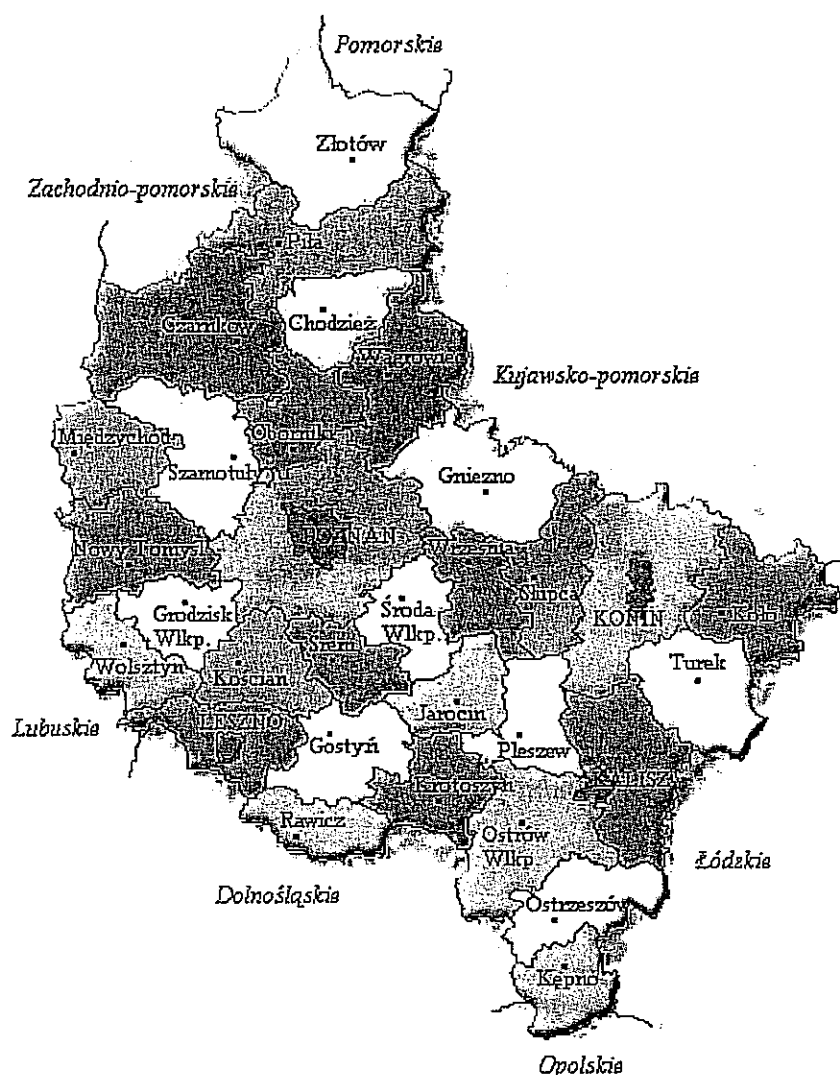
Pracownicy higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku (HŻŻiPU) w czasie kontroli kontynuowali wzmożony nadzór nad super i hipermarketami w naszym powiecie, które świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów. W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na możliwość identyfikacji dostawców żywności, sprawdzano dokumentację towarzyszącą wprowadzanym do obrotu środkom spożywczym (certyfikaty, specyfikacje) oraz oceniano przestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP/GMP).

Przedsięwzięcia z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia (OZiPZ) realizowano w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (WSSE) w Poznaniu. W związku z tym w 2009r. były to głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie, a w dalszej kolejności programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną PSSE w Chodzieży w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego. Podobnie, jak w roku 2008, priorytetowym działaniem w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia była realizacja *Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*.

I. Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu.

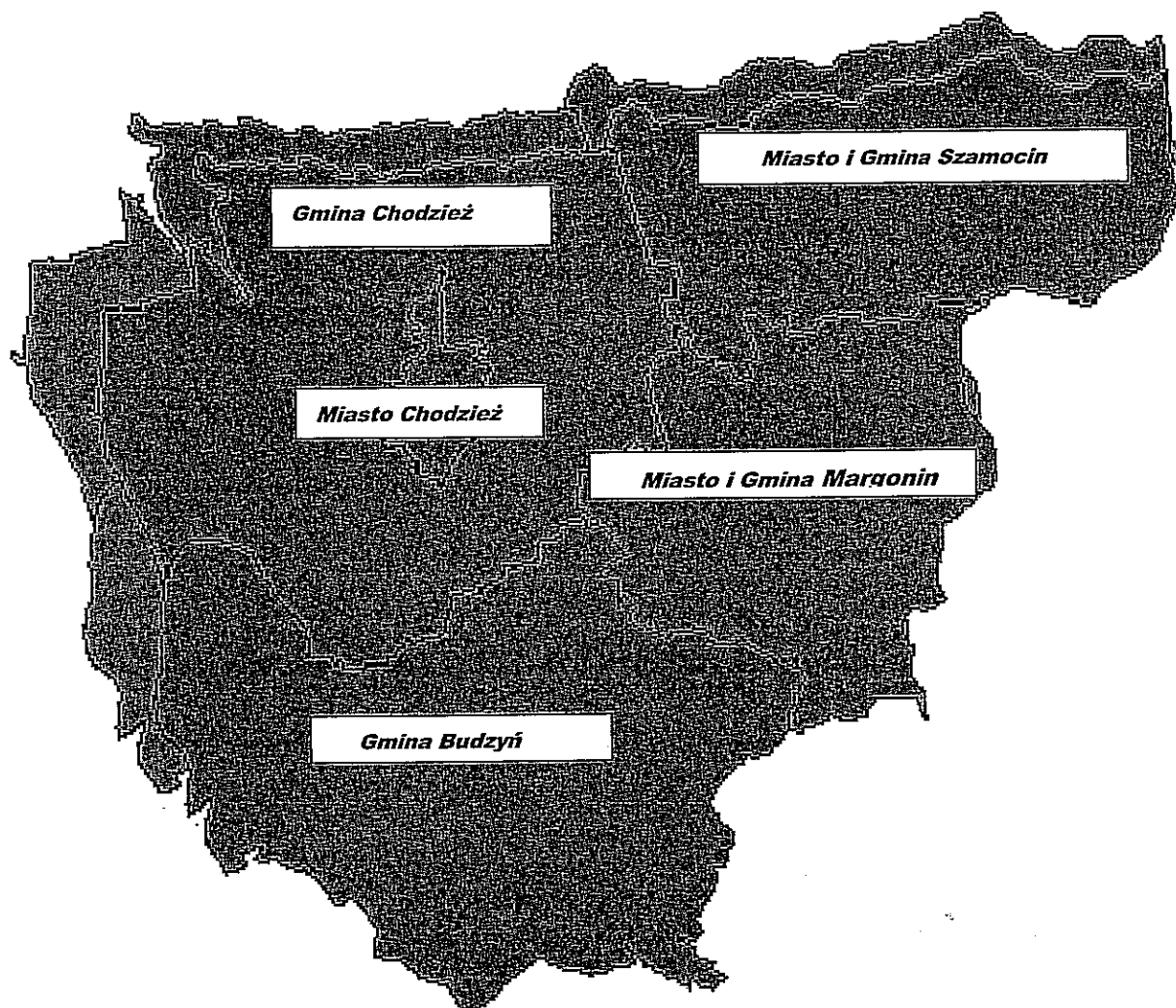
Powiat chodzieski ze względu na ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne oraz liczne jeziora jest jednym z najatrakcyjniejszych dla uprawiania turystyki powiatów województwa wielkopolskiego. Istnieją tu szlaki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej, sportów jeździeckich, a na jeziorach sportów wodnych. Dzięki istnieniu naturalnych warunków, na wzniesieniu góry Talerz o wysokości 132 m n.p.m., w 2009r. uruchomiony został stok narciarski z wyciągiem orczykowym. Całkowita długość stoku wynosi 550 metrów, zagospodarowano ponad 250 metrów trasy narciarskiej i jest to niewątpliwie najdłuższy tego typu obiekt w północnej Polsce.

Powiat ma stosunkowo niewielką powierzchnię wynoszącą 680,6 km², co stanowi 2,3 % powierzchni województwa wielkopolskiego. Obszary leśne zajmują 235,7 km², co stanowi 34,5% powierzchni całkowitej powiatu.

Rysunek nr 1. Powiaty województwa wielkopolskiego

W skład powiatu wchodzi 5 gmin: Miasto Chodzież, Miasto i Gmina Szamocin, Miasto i Gmina Margonin, Gmina Chodzież oraz Gmina Budzyń.

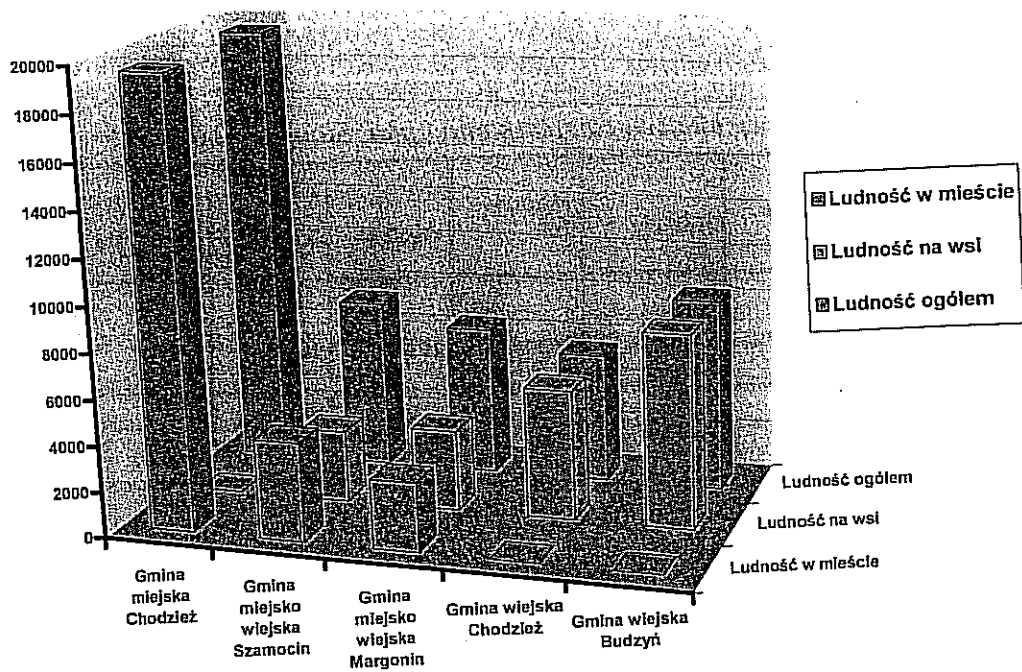

Rysunek nr 2. Gminy powiatu chodzieskiego

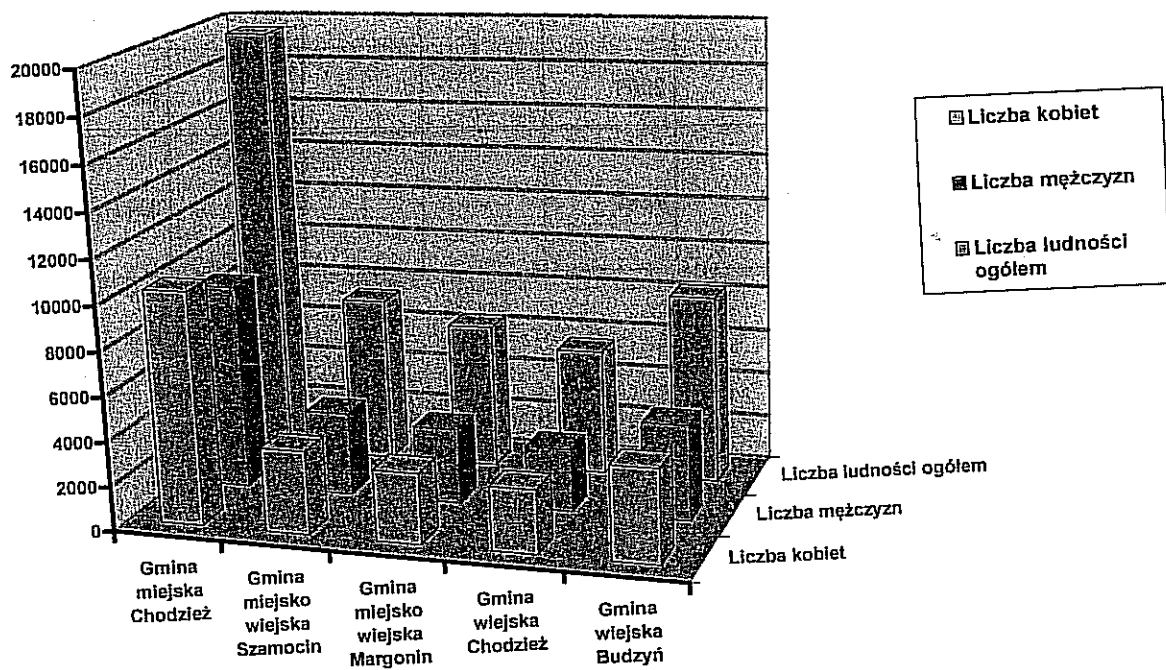
Liczba mieszkańców powiatu chodzieskiego na dzień 30.06.2009 roku wynosiła 47420 osób. Ludność miast liczyła 26865 osób (56,7%), wsi 20555 osób (43,3%). Mężczyzn było 23285 (49,1%), kobiet 24135 (50,9%). Liczba ludności zamieszkującej obszar powiatu wzrosła w porównaniu ze stanem w dniu 30.06.2008r. o 328 osób.

Tabela nr 1. Ludność wg miejsca zamieszkania i płci. Stan na 30.06 2009r.

Wyszczególnienie	Identyfikator terytorialny gminy	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Miasto			Wieś		
					Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Województwo wielkopolskie	-	34031174	1752543	1650631	1914130	1005388	908742	1489044	747155	741889
Powiat chodzieski	-	47420	24135	23285	26865	14067	12798	20555	10068	10487
Gmina miejska Chodzież	3001011	19593	10392	9201	19593	10392	9201	-	-	-
Gmina miejsko-wiejska Szamocin	3001053	7410	3706	3704	4292	2187	2105	3118	1519	11599
Gmina miejsko-wiejska Margonin	3001043	6470	3126	3344	2980	1488	1492	3490	1638	1852
Gmina wiejska Chodzież	3001032	5606	2803	2803	-	-	-	5606	2803	2803
Gmina wiejska Budzyń	3001022	8341	4108	4233	-	-	-	8341	4108	4233

Wykres nr 1. Ludność powiatu chodzieskiego z podziałem na miasto i wieś

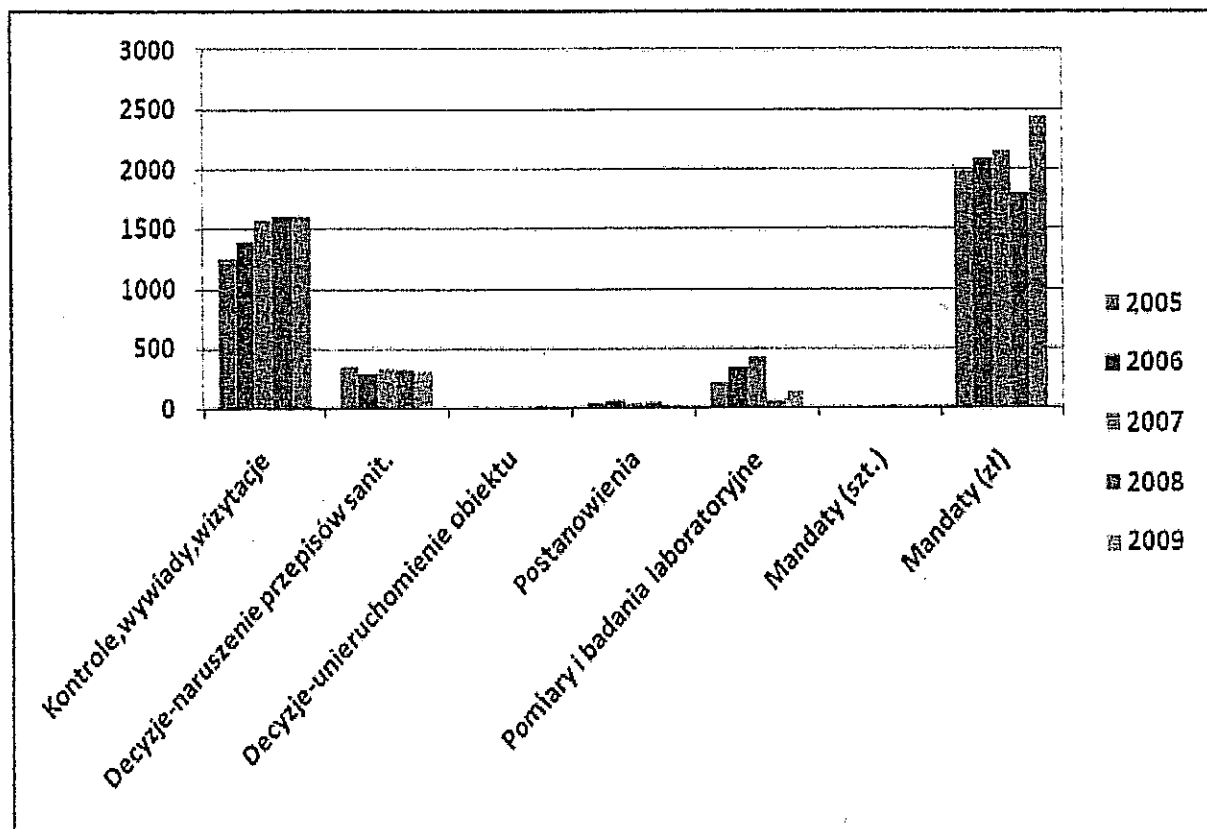

Wykres nr 2. Ludność powiatu chodzieskiego z podziałem na kobiety i mężczyzn

II. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK				
	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba kontroli i wizytacji	1267	1408	1582	1624	1613
Liczba decyzji wydanych w wyniku naruszenia przepisów sanitarnych	352	296	336	323	308
Liczba decyzji o unieruchomieniu obiektu	1	2	0	2	1
Liczba postanowień	50	58	47	58	25
Liczba pomiarów i badań laboratoryjnych	218	338	430	69	143
Liczba mandatów	17	17	19	14	17
Kwota mandatów /w zł/	2000	2100	2150	1800	2450

Tabela nr 2. Działalność kontrolno-represyjna i opiniodawcza Stacji w latach 2005-2009

Wykres nr 3. Działalność kontrolno - represyjna i opiniodawcza Stacji w latach 2005-2009

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

W 2009 roku sytuacja epidemiologiczna w powiecie chodzieskim kształtowała się korzystnie.

L.p.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2008		2009	
				I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność
0	1	2					
1	A00	Cholera ^{UE}		-	-	-	-
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}		-	-	-	-
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}		-	-	-	-
4	A02.0	Salmonellozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	20	42,43	7	14,76
5	A02.1		posocznica ^{PL}	-	-	-	-
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}	-	-	-	-
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}		-	-	-	-
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 14}	-	-	-	-
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną ^{UE}	-	-	-	-
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	-	-	-	-
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	-	-	-	-
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	-	-	-	-
13	A04.7-8		inne określone	-	-	-	-
14	A04.9		nie określone	76	161,23	10	21,09
15	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ¹⁵		49	3049,15	-	-
16	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe(ogółem)	gronkowcowe	-	-	-	-
17	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	-	-	-	-
18	A05.2		wywołane przez <i>CL perfringens</i>	-	-	-	-
19	A05.3-8		inne określone	-	-	-	-
20	A05.9		nie określone	-	-	-	-
21	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ¹⁶		-	-	-	-
22	A07.1	Lamblioza (giardioza) ^{UE}		1	2,12	-	-
23	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}		-	-	-	-
24	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	71	150,62	35	73,81
25	A08.1		wywołane przez norowirusy	-	-	-	-
26	A08.2-3		inne określone	14	29,70	2	4,22
27	A08.4		nie określone	-	-	-	-
28	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ¹⁷		59	3671,43	10	625,78
29	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem w tym u dzieci do lat 2	-	-	3	6,33
30				12	746,73	3	187,73
31	A20	Dżuma ^{UE}		-	-	-	-
32	A21	Tularemia ^{UE}		-	-	-	-

33	A22	Wąglik ^{UE}	-	-	-	-
34	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}	-	-	-	-
35	A24.0	Nosacizna ^{PL}	-	-	-	-
36	A27	Leptospiroza ^{UE}	-	-	-	-
37	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}	-	-	-	-
38	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO	-	-	-	-
39	A32	Listerioza ^{UE}	-	-	-	-
40	A33-35	ogółem	-	-	-	-
41	A33		-	-	-	-
42	A36	Blonica ^{UE}	-	-	-	-
43	A37	Krztusiec ^{UE}	2	4,24	-	-
44	A38	Plonica (szkarlatyna) ^{PL}	5	10,60	7	14,76
45	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL /8}	ogółem	-	-	-
46	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-
47	A39.1-4		posocznica	-	-	-
48	A39.5-9		inna określona i nie określona	-	-	-
49	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	ogółem	-	-	-
50	A46		róża	-	-	-
51	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	-	-	-
52	B95.0/O85		gorączka płożowa	-	-	-
53	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}	-	-	-
54	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}	-	-	-
55	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}	-	-	-
56	A69.2	Borelioza z Lyme ^{PL}	9	19,09	11	23,20
57	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)	-	-	-	-
58	A75	Dur wysypkowy	-	-	-	-
59	A78	Gorączka Q ^{UE}	-	-	-	-
60	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy	-	-	-	-
61	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem	-	-	-
62	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	-	-	-
63	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	1	2,12	-	-
64	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}	-	-	-
65	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta- Jakoba (vCJD) ^{UE}	-	-	-
66	A81		inne i nie określone	-	-	-
67	A82	Wścieklizna ^{UE}	-	-	-	-
68	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ^{/11}	4	8,48	4	8,44
69	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}	-	-	-	-
70	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	-	-	-

71	A81.1;A83;A85;B02.0		inne określone	-	-	-	-
72	A86		nie określone	1	2,12	-	-
73	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹²	1	2,12	-	-
74	A87.0		enterowirusowe	-	-	-	-
75	B00.3	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	opryszczkowe	-	-	-	-
76	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone	-	-	-	-
77	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹³	-	-	-	-
78	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}		-	-	-	-
79	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}		-	-	-	-
80	A95	Żółta gorączka ^{UE}		-	-	-	-
81	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ¹⁴	-	-	-	-
82	A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5- 8,A99		inne określone i nie określone ¹⁴	-	-	-	-
83	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}		-	-	-	-
84	B01	Ospa wietrzna		195	413,69	423	892,03
85	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}		-	-	-	-
86	B05	Odra ^{UE}		-	-	-	-
87	B06	Różyczka ^{UE}		4	8,48	2	4,22
88	B08.8	Pryszczycza		-	-	-	-
89	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}	-	-	-	-
90	B16		typu B - ostre ^{UE}	-	-	-	-
91	B18.0-1		typu B - przewlekłe ¹⁵	3	6,36	2	4,22
92	B17.1; B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2009 r. ^{UE 16,17}	-	-	1	2,11
93	B17.1; B18.2		typu C: wg definicji przypadku - 2005 r. ^{UE 15,17}	1	2,12	2	4,22
94	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ¹⁸	-	-	-	-
95	D17A3.8;D18A.9;D19		inne i nie określone	-	-	-	-
96	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}		-	-	-	-
97	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE/19}		-	-	-	-
98	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE}		5	10,60	2	4,22
99	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}		-	-	-	-
100	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		-	-	-	-
101	B69	Wągrzycza (cysticerkoza)		-	-	-	-
102	B75	Włośnica ^{UE}		-	-	-	-
103	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE/20}	ogółem	-	-	-	-
104	B95.3/G84.2;G08.1		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	-	-	-	-
105	A40.3		posocznica	-	-	-	-

106	B95.3/(...)			inna określona i nie określona	-	-	-	-
107	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zakaż. <i>E. coli</i> UE/Z1			-	-	-	-
108	wym. niżej			ogółem	-	-	-	-
109	B96.3/G04.2;G00.0	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna UE/PL 22		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu	-	-	-	-
110	A41.3			posocznica	-	-	-	-
111	B96.3/(...)			inna określona i nie określona	-	-	-	-
112	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ¹²³		-	-	-	-
113	G00.2-8;G04.2		inne określone		1	2,12	-	-
114	G00.9;G04.2		inne, nie określone		-	-	-	-
115	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone			-	-	-	-
116	G04.0,8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone			-	-	-	-
117	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PI 24}			-	-	-	-
118	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem		-	-	2	4,22
119			u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-
120	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}		-	-	-	-
121	P35.1-9		inne określone i nie określone		-	-	-	-
122	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze		toksoplazmoza ^{UE}	-	-	-	-
123	P37.2			listerioza ^{UE}	-	-	-	-
124	P37.3-9			inne określone i nie określone	-	-	-	-
125	U04	SARS-Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE/24}			-	-	-	-
126	T60	Zatrucia pestycydami - ostre ²⁵			-	-	-	-
127	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²⁵	ryby, skorupniki i inne produkty morza		-	-	-	-
128	T62.0		grzyby		3	6,36	-	-
129	T62.1-2		jabłoty i inne części roślin		-	-	-	-
130	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²⁵	mikotoksyny		-	-	-	-
131	—		dioksyny		-	-	-	-
132	—		polichlorowane bifenyle		-	-	-	-
133	—		inne określone i nie określone		-	-	-	-
134	—	Grypa wywołana nowym wirusem A(H1N1) UE/PL	ogółem		-	-	-	-
135	—		u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-
Suma kontrolna					537	-	526	-

Tabela nr 3. Choroby zakaźne u mieszkańców powiatu chodzieskiego w 2009 i 2008 roku

Choroby szerzące się drogą pokarmową.

W 2009r. nie zgłoszono zbiorowych zatruc pokarmowych natomiast zmalała ilość pojedynczych zatruc pokarmowych (z 23 przypadków w 2008r. do 7 przypadków w 2009r.) Zatrucia te wywołane były czynnikiem bakteryjnym - pałeczką *Salmonella* (6 - Enteritidis, 1- Typhimurium). Wszystkie osoby hospitalizowano. Zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

Nastąpił znaczny spadek zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2 (w 2008r. – 120 przypadków, w 2009r. – 13), z tego 10 przypadków to biegunki na tle wirusowym (czynnikiem patogennym były rotawirusy i adenowirusy) a 3 przypadki to zatrucia o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Hospitalizowano 10 dzieci, 3 leczono ambulatoryjnie.

Wirusowe zapalenie wątroby.

Na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B zachorowały 2 osoby: byli to mężczyźni (18 i 21 lat); 1 mieszkaniec miasta i 1 wsi, których leczono ambulatoryjnie. To o 1 przypadek mniej niż w roku 2008.

Zgłoszono 2 przypadki przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C, to o 1 przypadek więcej niż w roku 2008. Chorzy to kobieta i mężczyzna, mieszkańcy miasta. Chorych hospitalizowano. Rozpoznanie choroby potwierdzono badaniami serologicznymi krwi.

Wśród chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C nie było pracowników służby zdrowia.

Choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane.

W 2009r. roku nie rejestrowano chorób: odry, tężca, błonicy, krztuśca, nagminnego porażenia dziecięcego, pneumokokowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, kleszczowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, inwazyjnej choroby wywołanej przez *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae* i *Haemophilus influenzae*.

Spadła ilość zachorowań na różyczkę (w 2008r. – 4 zachorowania, w 2009r. – 2). Zachorowało 2 chłopców. Badań serologicznych potwierdzających chorobę nie wykonano.

Spadła również ilość zachorowań na nagminne zapalenie przyusznicy (w 2008r. – 5, w 2009r. – 2).

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na grypę A/H1N1/ mieszkańców powiatu chodzieskiego. Zgłoszono natomiast 4 przypadki podejrzeń grypy A/H1N1/. Chorych hospitalizowano w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży i pobrano od nich wymazy z nosogardzieli na obecność wirusa grypy A/H1N1. U jednej osoby potwierdzono grypę A/H1N1/, chora nie była jednak mieszkanką powiatu chodzieskiego. W dwóch przypadkach stwierdzono grypę sezonową typu A, w 1 przypadku badaniem laboratoryjnym grypy nie potwierdzono. Ogółem zarejestrowano 840 przypadków podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, w tym było 375 dzieci do lat 14. Rozpoznanie choroby dokonano na podstawie objawów klinicznych, badań wirusologicznych u tych chorych nie wykonywano. Zgonów z powodu grypy nie było. W 2008r. nie zarejestrowano przypadków podejrzeń i zachorowań na grypę.

Grupa chorób, w których brak dotąd skutecznych metod zapobiegawczych.

W roku sprawozdawczym nastąpił nieznaczny wzrost zachorowań na boreliozę (z 9 przypadków w 2008r. do 11 w 2009r.). Zachorowało 5 mężczyzn i 6 kobiet, 8 mieszkańców miast i 3 mieszkańców wsi. Hospitalizowano 3 osoby. Wszyscy chorzy wcześniej byli ukąszeni przez kleszcze. 10 osób podało, że ukąszenie przez kleszcza miało miejsce na terenie powiatu chodzieskiego: 8 osób było pokąsanych w lasach powiatu chodzieskiego, 2 osoby we własnych ogródkach przydomowych w Szamocinie i w Chodzieży. 1 osoba nie знаła miejsca narażenia. Wśród 11 chorych 1 osoba była narażona zawodowo.

Nastąpił ponad dwukrotny wzrost zachorowań na ospę wietrzną (ze 195 przypadków w 2008r. do 423 w 2009r.) oraz nieznaczny wzrost zachorowań na płonicę (w 2008r. – 5 zachorowań, w 2009r. – 7).

Zarejestrowano 3 przypadki gruźlicy u ludzi, to o 3 mniej niż w roku poprzednim. Zachorowało 2 mężczyzn i 1 kobieta. Osoby chore hospitalizowano w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży i w Wielkopolskim Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Ludwikowie koło Poznania. Chorobę potwierdzono badaniami bakteriologicznymi i histopatologicznymi.

Grupa chorób odzwierzęcych.

W dalszym ciągu utrzymywała się duża liczba zgłoszeń osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – 86 (w 2008r. – 77). Do szczepień przeciw wściekliznie zakwalifikowano tak jak w poprzednim roku 4 osoby). Zachorowań na wściekliznę u ludzi nie stwierdzono.

Realizacja szczepień ochronnych.

Realizacja szczepień ochronnych odbywała się tak jak w roku poprzednim w 10 placówkach opieki zdrowotnej. Transport, przechowywanie i gospodarowanie szczepionkami było prawidłowe. Wykonawstwo szczepień było wysokie. W roku sprawozdawczym nie było trudności w nadzorze nad szczepieniami ochronnymi. W PSSE w Chodzieży wprowadzono elektroniczny monitoring temperatury dwóch lodówek ze szczepionkami. System zapisuje na bieżąco w wyznaczonym komputerze aktualną temperaturę urządzeń chłodniczych. System podłączony jest do telefonu alarmowego PSSE w Chodzieży, na który 2 razy dziennie przychodzą sms-y.

Wnioski:

1. Należy utrzymywać wysoki odsetek osób zaszczepionych przeciw chorobom zakaźnym zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień oraz propagować szczepienia zalecane przeciw grypie sezonowej i szczepienia dla młodzieży przeciwko meningokokom;
2. W dalszym ciągu utrzymuje się duża ilość pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.
3. Poprawie uległa sytuacja epidemiologiczna w grupie chorób zakaźnych szerzących się drogą pokarmową, nie było zatruc masowych, stwierdzono ponad 9-krotny spadek zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2;
4. W dalszym ciągu należy monitorować w ścisłej współpracy z instytucjami i jednostkami zaangażowanymi w działania zapobiegawcze sytuację epidemiologiczną grypy na wypadek ewentualnej pandemii grypy.

IV. Urządzenia do zaopatrywania w wodę i jakość wody do spożycia.

Nadzorem objęto 30 urządzeń wodnych:

- 16 wodociągów o wydajności $< 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 11 wodociągów o wydajności $100\text{-}1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 2 wodociągi o wydajności $1000\text{-}10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$
- 1 studnię publiczną.

Ogółem w obiektach zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze przeprowadzono 38 kontroli protokolarnych i 70 kontroli poborowych, wydano 7 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do wymagań rozporządzenia, wydano 56 decyzji administracyjnych stwierdzających przydatność wody do spożycia, 3 decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia, 14 ocen okresowych wydanych w trakcie obowiązywania decyzji nakazu, 13 decyzji płatniczych, 8 decyzji przedłużających termin wykonania decyzji, 1 decyzję zmieniającą treść decyzji administracyjnej i 2 decyzję dotyczące nie zatwierdzenia laboratorium. Wyegzekwowano 7 decyzji, w tym 2 decyzje z 2007r., 3 decyzje z 2008r. i 2 decyzje z 2009r. Mandatów karnych nie nałożono.

W miastach

W miastach objęto nadzorem sanitarnym:

- 5 wodociągów o produkcji wody $< 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (są to wodociągi lokalne)
- 3 wodociągi o produkcji wody $100\text{-}1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (są to 2 wodociągi publiczne i 1 wodociąg zakładowy)
- 1 wodociąg o produkcji wody $1000\text{-}10000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ (jest to wodociąg publiczny).

Skontrolowano wszystkie wodociągi.

Ze względu na jakość wody złą ocenę otrzymały 3 wodociągi:

1. wodociąg lokalny Oddziału Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie należący do Szpitala Powiatowego w Chodzieży ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu, żelaza, jonu amonowego i niezgodną z wymaganiami mętność;
2. wodociąg lokalny Szpitala Powiatowego w Chodzieży ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

Woda w pozostałych wodociągach pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym była dobra. Wszystkie wodociągi uzyskały pozytywną opinię ze względu na dobry stan techniczny.

Poprawę jakości wody uzyskano w 2 wodociągach:

- wodociągu publicznym w Margoninie
- wodociągu lokalnym Wielkopolskiego Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc i Gruzlicy w Chodzieży.

Na wsiach

Na wsiach objęto nadzorem sanitarnym:

- 11 wodociągów o produkcji wody < 100 m³/dobę (2 wodociągi publiczne, 6 wodociągów zakładowych i 3 wodociągi lokalne)
- 8 wodociągów publicznych o produkcji wody 100-1000 m³/dobę
- 1 wodociąg publiczny o produkcji wody 1000-10000 m³/dobę

Skontrolowano 20 wodociągów.

Złą ocenę otrzymały 4 wodociągi:

1. wodociąg publiczny w Nietuszkowie ze względu na ponadnormatywną zawartość chlorków;
2. wodociąg publiczny w Dziewokluczu ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu, żelaza i niezgodną z wymaganiami mętność;
3. wodociąg publiczny w Sokołowie Budzińskim ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu i niezgodną z wymaganiami barwę;
4. wodociąg zakładowy w Próchnowie ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

Pozostałe wodociągi pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym oceniono jako dobre. Wszystkie wodociągi, ze względu na stan techniczny, uznano jako dobre.

Poprawę jakości wody pod względem fizykochemicznym uzyskano w trzech wodociągach:

- wodociągu publicznym w Zbyszewicach
- wodociągu lokalnym Pałami Kawy w Sułaszewie
- wodociągu lokalnym Hotelu „Gościniec Wyrwidąb” w Oleśnicy.

Wodociągi na terenie powiatu chodzieskiego ujmują wodę ze studni głębinowych wierconych. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Nie stwierdzono niedoborów wody.

V. Kąpieliska naturalne i baseny i jakość wody do kąpiel.

Kąpieliska naturalne

W ewidencji były 2 kąpieliska zorganizowane na:

1. Jeziorze Miejskim w Chodzieży;
 2. Jeziorze Siekiera w Szamocinie
- oraz 2 miejsca zwyczajowo używane do kąpiel na:
1. Jeziorze Karczewnik w Chodzieży;
 2. Jeziorze Margonińskim w Margoninie.

Zewidencjonowane kąpieliska były raportowane do Unii Europejskiej. W czasie sezonu i po zakończeniu sezonu kąpielowego woda w 3 kąpieliskach tj. na Jeziorze Siekiera w Szamocinie, Jeziorze Karczewnik w Chodzieży i na Jeziorze Margonińskim w Margoninie spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16.10.2002r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda w kąpieliskach (Dz.U. Nr 183, poz. 1530) – była dobra pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym. Woda w kąpielisku na Jeziorze Miejskim w Chodzieży ze względu na parametry fizykochemiczne i ze względu na stwierdzony zakwit sinic nie zawsze spełniała wymagania w/w rozporządzenia. Dla tego kąpieliska wydano 3 orzeczenia o nieprzydatności wody do kąpiel ze względu na zakwit sinic oraz 3 orzeczenia o warunkowej przydatności do kąpiel ze względu na przezroczystość i biochemiczne zapotrzebowanie tlenu BZT₅.

Baseny

W 2009 roku zewidencjonowane były 2 baseny kąpielowe:

1. Pływalnia „Delfin” w Chodzieży przy ul. Staszica 12, której właścicielem jest Urząd Miejski w Chodzieży – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Chodzieży przy ul. Staszica 12.

Basen napełniany był wodą z wodociągu publicznego w Chodzieży. Posiada 3 niecki: pływalni, wanny z hydromasażem i zjeżdżalni. W kwietniu 2009r. oddano do użytku nową saunę oraz wyremontowano saunę w pomieszczeniu piwnicznym.

Przeprowadzono 4 kontrole protokolarne, 11 kontroli poborowych, pobrano 47 próbek wody do badań w kierunku bakteriologicznym. W roku sprawozdawczym 2009 obiekt ze względu na jakość wody i ze względu na stan techniczny uznano jako dobry. Zastrzeżenia budziła jakość wody w wannie z hydromasażem, ponieważ w 4 próbkach stwierdzono ogólną liczbę mikroorganizmów w 36°C po 48 h w ilości powyżej 300 jtk/1 ml;

2. Basen kąpielowy w Hotelu HABENDA w Budzynie przy ul. Leśnej 32.

Właścicielem obiektu jest „Habenda” Sp. z o.o. w Budzynie przy ul. Leśnej 32. Basen napełniany był wodą z wodociągu publicznego w Budzynie. Posiada 2 niecki: basen kąpielowy i basen perlkowy – jacuzzi oraz sauny: suchą i mokrą.

Przeprowadzono 4 kontrole protokolarne, 9 kontroli poborowych, pobrano 24 próbki wody do badań w kierunku bakteriologicznym. W roku sprawozdawczym 2009 obiekt ze względu na jakość wody i ze względu na stan techniczny uznano jako dobry.

VI. Obiekty użyteczności publicznej.

W 2009r. zewidencjonowane były 203 obiekty (136 w miastach, 67 na wsiach). Ogółem w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 226 kontroli protokolarnych, w tym 205 w obiektach użyteczności publicznej (143 w miastach, 62 na wsiach) oraz 21 kontroli poborowych (20 na basenach i 1 w domu pomocy społecznej). Łącznie wydano 36 decyzji administracyjnych, w tym 4 decyzje nakazu z art. 27 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej - 3 dotyczące złego stanu technicznego obiektów, 1 ocenę w formie decyzji administracyjnej stwierdzającą, że woda z instalacji ciepłej wody spełnia wymagania mikrobiologiczne jakim powinna odpowiadać ciepła woda zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2009 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. nr 61 poz. 417) oraz 32 decyzje dotyczące ekshumacji. Wyegzekwowano 3 decyzje nakazu.

Wydano również 3 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 złotych. Tytułów wykonawczych i postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz upomnień nie wydawano.

Przyjęto 5 interwencji, jedna była zasadna i zgodnie z kompetencjami została rozpatrzona przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży, 1 była niezasadna, 3 interwencje przekazano do rozpatrzenia według właściwości.

Ustępy publiczne

Pod nadzorem był 1 ustęp publiczny w Chodzieży. W roku 2009 przeprowadzono w nim 3 kontrole sanitarne, nieprawidłowości nie stwierdzono. Ustęp był w dobrym stanie technicznym i we właściwym stanie sanitarno-porządkowym.

Domy pomocy społecznej

Zewidencjonowane były 2 placówki:

- Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Budzynie.

Obiekty te były w dobrym stanie sanitarno-technicznym, bieżąca czystość pomieszczeń w obu obiektach była zachowana.

W Domu Pomocy Społecznej w Chodzieży w 2009r. zorganizowano na parterze obiektu palarnię dla pensjonariuszy z zainstalowaną wentylacją wyciągową. Zakupiono 10 łóżek dla

pensjonariuszy. Oddano do użytku oszklony taras przeznaczony na świetlicę terapeutyczną III oddziału, zainstalowano w tym pomieszczeniu klimatyzację. Ponadto w pomieszczeniu piwnicznym po byłej pralni zorganizowano dla potrzeb pensjonariuszy miejsce, w którym mogą oni pod nadzorem opiekunów prac własną bielizną i odzież. Pomieszczenie to wyposażono w 6 pralek automatycznych, suszarkę do bielizny i miejsce do prasowania.

Badanie wody pobranej z instalacji ciepłej wody nie wykazało obecności bakterii *Legionella* sp.

Zakłady służby zdrowia

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2009 roku obejmowała nadzorem sanitarnym 80 obiektów służby zdrowia.

Ogółem w obiektach służby zdrowia przeprowadzono 83 kontrole protokolarne (w tym 1 kontrolę sprawdzającą) oraz 3 kontrole poborowe w kierunku oznaczenia bakterii *Legionella* w budynkach szpitali.

Wydano 7 decyzji administracyjnych z art. 27 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz 7 decyzji opłatowych i 1 upomnienie. Tytułów wykonawczych i postanowień o nałożeniu grzywny nie wydawano. Mandatów karnych nie nałożono.

Szpital

W powiecie chodzieskim znajdują się dwa szpitale: Szpital Powiatowy im. prof. R. Drewsa w Chodzieży, ul. Żeromskiego 29 z Oddziałem Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie, ul. Szpitalna 2 oraz Wielkopolski Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy s.p. z.o.o. im. dr Wł. Biegańskiego w Chodzieży, ul. Strzelecka 32.

W roku 2009, podobnie jak w latach ubiegłych oba szpitale w ocenie rocznej ocenione zostały jako złe pod względem sanitarno-technicznym. Niektóre pomieszczenia szpitali nie spełniały wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami). Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli sanitarnych w większości zostały ujęte w programach dostosowawczych pozytywnie zaopiniowanych przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Nie ujęte w programach dostosowawczych nieprawidłowości były przyczyną wydania decyzji administracyjnych. Czystość bieżąca w obu szpitalach była zachowana, mandatów karnych nie nakładano.

W Szpitalu Powiatowym w Chodzieży w ramach realizacji programu dostosowawczego wydzielono nowe pomieszczenia dla pracowni badań endoskopowych, dokonano ich odbioru budowlanego; pomieszczenia do końca 2009 roku nie zostały wyposażone w meble i sprzęt.

W porównaniu do 2008r. poprawie uległ stan sanitarno-techniczny pomieszczeń laboratorium szpitalnego, dla którego w 2009r. wydzielono nowe pomieszczenia w piwnicy budynku szpitala. Laboratorium stanowiło zamknięty zespół pracowni z wewnętrzną komunikacją. Przeznaczone było dla pacjentów szpitala i pacjentów ambulatoryjnych. Pomieszczenia laboratorium spełniają wymogi Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami). Ukończono remont pomieszczeń socjalnych z łazienką i toaletą dla personelu bloku operacyjnego. Przeniesiono sterylizator gazowy do wyremontowanego pomieszczenia w obejściu operacyjnym. W oddziale wewnętrznym w basenowi zainstalowano macerator KD-2 do mycia i dezynfekcji kaczek i basenów. W Oddziale Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie wymieniono wykładzinę podłogową w suterenie budynku, wydzielono pomieszczenie do dezynfekcji i mycia wózków do transportu wewnętrznego odpadów medycznych.

W 2009 roku Szpital Powiatowy w Chodzieży ponownie złożył program dostosowawczy obejmujący oddział wewnętrzny, dziecięcy, chirurgii ogólnej, urazowo-ortopedyczny, położniczo-ginekologiczny, oddział rehabilitacji i centralną sterylizatornię z terminem dostosowania do 31.12.2012 roku.

Szpital Powiatowy w Chodzieży wraz z Oddziałem Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie z dniem 01.01.2010r. przeszedł pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

W Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy s.p.z.o.z. im. dr Wł. Biegańskiego zorganizowano nowy oddział rehabilitacji ruchowej na trzecim piętrze budynku szpitala. Oddział był w dobrym stanie sanitarno-technicznym i funkcjonalnym. W oddziale wydzielono 6 sal łóżkowych, gabinet zabiegowy, dyżurkę pielęgniarską, pokój badań, gabinet ordynatora, łazienkę damską i męską dla pacjentów, kuchenkę oddziałową, brudownik, pomieszczenie na sprzęt porządkowy, toaletę dla pacjentów dostosowaną dla osób niepełnosprawnych, łazienkę dla personelu, magazyn sprzętu, szatnię dla osób hospitalizowanych, szatnię dla personelu.

W roku 2009 przeprowadzono kapitalny remont pomieszczeń apteki zlokalizowanych w piwnicy budynku szpitala. W laboratorium zainstalowano nowy autoklaw – GETINGE. Wygospodarowano pomieszczenie na pracownię USG, bodypletyzmografii i holterów. Przed wejściem na oddział gruźlicy dla pacjentów prątkujących zamontowano w korytarzu drugie drzwi, korytarz pełnił rolę śluzy. W 2009r. rozpoczęto remont części oddziału pulmonologicznego II, wymieniono wykładzinę podłogową w holu i w salach chorych, pomieszczenia te odmalowano, ponadto w salach chorych wymieniono część mebli. W pomieszczeniach piwnicznych szpitala zamontowano urządzenie – pompę dozującą DLX firmy Inwater do dezynfekcji ścieków. Ukończono prace modernizacyjne w pracowni RTG.

W porównaniu do roku 2008 nadal stwierdza się zły stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny bloku operacyjnego i pododdziału gruźliczego.

W szpitalach powiatu chodzieskiego odpady medyczne były zbierane selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Postępowanie z odpadami medycznymi było prawidłowe. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

Podstawowym źródłem zaopatrzeniem w wodę dla szpitali w 2009 roku były:

- wodociąg lokalny dla Szpitala Powiatowego im. prof. R. Drewsa
- wodociąg lokalny dla Oddziału Rehabilitacji Leczniczej
- wodociąg lokalny dla Wielkopolskiego Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc i Gruźlicy s.p.z.o.z. im. dr Wł. Biegańskiego.

Woda pochodząca z wodociągu lokalnego Szpitala Powiatowego w Chodzieży odpowiadała wymaganiom bakteriologicznym stawianym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a pod względem fizyko-chemicznym woda nie spełniała wymagań z uwagi na ponadnormatywną zawartość manganu. Wydana została decyzja administracyjna z terminem realizacji do 20.02.2010 roku nakazująca doprowadzenie jakości wody pod względem zawartości manganu do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29.03.2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2007 Nr 61, poz. 417).

Woda pochodząca z wodociągu lokalnego Oddziału Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie odpowiadała wymaganiom bakteriologicznym stawianym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast pod względem fizyko-chemicznym woda nie spełniała wymagań z uwagi na ponadnormatywną zawartość manganu, żelaza, jonu amonowego oraz niezgodną z wymaganiami mętność. Wydana została decyzja administracyjna z terminem realizacji do 31.03.2010 roku nakazująca doprowadzenie jakości wody do wymagań rozporządzenia.

Woda pochodząca z wodociągu lokalnego Wielkopolskiego Specjalistycznego Szpitala

Chorób Płuc i Gruźlicy s.p.z.o.z. im. dr Wł. Biegańskiego odpowiadała wymaganiom bakteriologicznym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, natomiast ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu, żelaza, jonu amonowego i niezgodną z wymaganiami mętność nie spełniała wymagań fizykochemicznych. Decyzjami administracyjnymi z listopada 2008r. i stycznia 2009r. wyegzekwowano doprowadzenie jakości wody pod względem fizykochemicznym do wymagań rozporządzenia. Decyzja administracyjna wydana w styczniu 2009r. związana była z interwencją dotyczącą złej jakości organoleptycznej wody. Od lutego do końca września 2009r. ze względu na prowadzone prace remontowe urządzeń wodociągowych (w stacji uzdatniania wody przeprowadzono wymianę złoża filtrującego, zamontowano nową pompę tłoczącą głębinową w studni) szpital korzystał z wody z wodociągu publicznego w Chodzieży.

W roku sprawozdawczym 2009 pobrano w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju Legionella 10 prób wody ciepłej z instalacji wewnętrznej wszystkich trzech budynków szpitalnych należących do 2 szpitali. Punkty poboru próbek wody wyznaczone były zgodnie z zapisem § 8 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 61, poz. 417).

W Szpitalu Powiatowym W Chodzieży stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej ilości bakterii Legionella sp. w instalacji wody ciepłej. Decyzją nakazującą podjęcie działań naprawczych z rygiorem natychmiastowej wykonalności wyegzekwowano poprawę jakości wody w instalacji wody ciepłej. W celu doprowadzenia jakości wody ciepłej do wymagań rozporządzenia zainstalowano automatyczny układ dozowania chloru.

W Oddziale Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie woda w instalacji wody ciepłej spełniała wymagania rozporządzenia.

W Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży stwierdzono średnie skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami Legionella. Decyzją administracyjną z sierpnia 2008r. wyegzekwowano poprawę jakości ciepłej wody, ale w dalszym ciągu woda ta nie spełniała wymagań rozporządzenia. W celu poprawy jakości wody ciepłej zainstalowano multifunkcyjną pompę dozującą chlor do instalacji ciepłej wody.

Placówki lecznictwa ambulatoryjnego

W roku 2009 funkcjonowało 78 placówek lecznictwa ambulatoryjnego. Większość placówek na terenie powiatu była w dobrym stanie sanitarno-technicznym. W roku 2009 stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny w 3 obiektach, wydano 2 decyzje administracyjne. Jedną decyzję wyegzekwowano, w przypadku drugiej trwa postępowanie administracyjne. Jedna z placówek zrealizowała nakazy decyzji z 2008r.

Publiczne i niepubliczne ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej w większości posiadały programy dostosowawcze zaopiniowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży. Nieprawidłowości w większości placówek ambulatoryjnych dotyczyły braku przystosowania obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, windy i toalety).

W 2009r. tylko jedna placówka ambulatoryjna realizowała program dostosowawczy, wykonano w niej podjazd do budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz przeprowadzono modernizację istniejących pomieszczeń.

W roku 2009 Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, Placówka Terenowa w Chodzieży, ul. Żeromskiego 29 zostało przeniesione do nowych pomieszczeń, zlokalizowanych w piwnicy Szpitala Powiatowego w Chodzieży. Stan sanitarno - techniczny pomieszczeń był właściwy.

Placówki lecznictwa otwartego zaopatrywane były w wodę do picia z wodociągów publicznych – woda była dobra.

W placówkach odpady medyczne zbierane były selektywnie, zgodnie z opracowanymi procedurami. Nieprawidłowości nie stwierdzano. Odpady zabierane były przez firmy specjalistyczne w celu ich utylizacji.

Hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Zewidencjonowanych było 21 obiektów, w tym 8 hoteli, 1 motel, 1 pensjonat, 1 schronisko młodzieżowe i 10 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

W ciągu roku sprawozdawczego wykreślono z ewidencji 1 hotel w mieście: - Hotel „Nawrocki” w Chodzieży, ul. Matejki 1, który od wielu lat był nieczynny oraz wpisano do ewidencji 1 obiekt na wsi: - Hotel TOMEX A.J.C. Spółka Jawna TOMCZYK w Budzynie, Osiedle Cechowe 8, który przeszedł spod grupy obiektów – motele.

Zewidencjonowano ośrodek w Margoninie należący do Wielobranżowego Przedsiębiorstwa Usługowo - Produkcyjnego „INTERLUX” Spółka z o.o. w Katowicach ul. Ogrodowa 2. Na terenie ośrodka znajdowało się 7 wolnostojących segmentów, w każdym znajdowały się 4 pokoje mieszkalne. Ogółem było 28 pokoi, w tym 77 miejsc noclegowych. Stan sanitarno - techniczny obiektu był dobry

W roku sprawozdawczym 2009 poprawił się stan techniczny 2 gospodarstw agroturystycznych. W jednym z nich zwiększono bazę noclegową o dwa pokoje z aneksem kuchennym i łazienkami, a w drugim uruchomiono dla potrzeb gości kuchnię i świetlicę. Wszystkie skontrolowane obiekty były w dobrym stanie technicznym i sanitarno - porządkowym. Obiekty te zaopatrzone były w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, podłączone były do kanalizacji.

Obiekty wyposażone były w zamykane pojemniki bądź kontenery na śmieci, które ustawione były na podłożach utwardzonych. Pojemniki i kontenery były w dobrym stanie technicznym, opróżniane zgodnie z zawartymi umowami przez zakłady oczyszczania miasta – spółki cywilne.

Obiekty zaopatrzone były w dostateczną ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną pościelową było prawidłowe. Bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych magazynach lub szafach. Stan bielizny w skontrolowanych obiektach był dobry. Bielizna pościelowa prana była w pralniach usługowych na terenie powiatu chodzieskiego za wyjątkiem Gospodarstwa Agroturystycznego w Sokołowie Budzyńskim, które bieliznę oddawało do prania do Pralni D&D Plus w Murowanej Goślinie przy ul. Krętej 13/27. Właściciele tych obiektów nie prowadzili dezynfekcji materaców, poduszek, kołder ani koców.

Stan sanitarno - techniczny w skontrolowanych obiektach był dobry. Bieżąca czystość była zachowana. W roku 2009 obiektów ocenionych jako złe nie było.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej.

Na terenie powiatu chodzieskiego zewidencjonowane były 75 zakłady, w tym 39 zakładów fryzjerskich, 12 gabinetów kosmetycznych, 9 zakładów odnowy biologicznej i 15 innych zakładów, w których były świadczone różne usługi: fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej. Zaplanowane do kontroli były 54 obiekty, przeprowadzono w nich 60 kontroli sanitarnych.

Jeden obiekt, nowo zewidencjonowany zakład fryzjerski był w złym stanie sanitarno-technicznym. W związku ze stwierdzonymi w tym obiekcie nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania do 28 lutego 2010r.

Decyzją administracyjną z rygorem natychmiastowej wykonalności ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego, wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego w zakładzie kosmetycznym. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami właścicielkę obiektu ukarano mandatem w wysokości 300 złotych. Kontrola sprawdzająca, przeprowadzona w grudniu 2009 wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

Pozostałe obiekty skontrolowane w roku 2009 były w dobrym stanie sanitarno - technicznym i porządkowym.

Dworce autobusowe, stacje kolejowe PKP i przystanki osobowe PKP.

Zewidencjonowany był 1 dworzec autobusowy, 3 przystanki autobusowe, 2 stacje PKP i 3 przystanki osobowe PKP.

Na dworcu autobusowym w Chodzieży, ul. Dworcowa 1, zaleceniem pokontrolnym wyegzekwowano poprawę stanu technicznego ścian i sufitu w pomieszczeniu na sprzęt porządkowy oraz doprowadzenie bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk w toalecie dla podróżnych.

Na przystanku autobusowym w Chodzieży, należącym do firmy „JAN-BUS” z Budzynia, zaleceniem pokontrolnym wyegzekwowano doprowadzenie bieżącej ciepłej wody w toalecie dla podróżnych.

Przystanek autobusowy PKS w Margoninie był często dewastowany, brak było możliwości zamontowania w nim elektrycznych podgrzewaczy wody. W obiekcie tym brak było stałego dozoru. Toalety na przystankach autobusowych w Margoninie i w Szamocinie zostały wyznaczone przez Urzędy Miasta i Gminy jako ustępy publiczne ale w jednej nie ma ciepłej wody a druga jest czynna w oznaczonych godzinach.

W roku sprawozdawczym zlikwidowano poczekalnię dla podróżnych na przystanku osobowym w Sokołowie Budzyńskim, który w ubiegłym roku wykazany był jako obiekt zły. Poczekalnia ta była ciągle dewastowana, nie posiadała stałego dozoru, była w złym stanie sanitarno-technicznym.

Na Stacji PKP w Chodzieży stan sanitarno-techniczny toalet nie budził zastrzeżeń. W Budzynie i w Ostrówkach dla potrzeb podróżnych wystawione były toalety typu TOI-TOI, które były serwisowane zgodnie z umowami. Przystanki osobowe PKP w Milczu i Sokołowie Budzyńskim nie posiadały toalet.

Inne obiekty użyteczności publicznej.

Nadzorem objęte były 93 obiekty, były to: domy kultury, boiska sportowe, parkingi, targowisko, cmentarze, domy przedpogrzebowe, apteki, wysypiska śmieci i stacje paliw.

W roku sprawozdawczym właściciele wymienionych obiektów przeprowadzali bieżące remonty i modernizacje:

- w Chodzieskim Domu Kultury w Chodzieży rozpoczęto remont kapitalny sali kinowej
- w sklepie zielarsko-medycznym „ARNIKA” w Szamocinie wymieniono okno wystawowe oraz wymalowano pomieszczenie w sali sprzedaży
- w stacji paliw „PAL-TRANS” w Chodzieży odmalowano pomieszczenie sprzedaży
- w domu przedpogrzebowym w Budzynie odmalowano wszystkie pomieszczenia oraz ściany zewnętrzne budynku
- na parkingu w Nietuszkowie odmalowano ławki, wiatę i stół z ławkami pod wiatą oraz kosze na śmieci, odnowiono zlew do mycia rąk zainstalowany przy toalecie dla podróżnych.

Klub Sportowy SOKÓŁ w Szamocinie był w złym stanie sanitarno - technicznym, tj. wykładzina we wszystkich pomieszczeniach była trudna do utrzymania w czystości, zniszczona, płytki ceramiczne w pomieszczeniu umywarek i pryszniców z ubytkami, zniszczone miski ustępowe oraz podesty drewniane pod prysznicami, okna zniszczone, z ubytkami farby. W obiekcie nie byli zatrudnieni pracownicy, prace porządkowe wykonywane były społecznie. Polecono właścicielowi obiektu usunięcie tych nieprawidłowości. Obiekt ten w ocenie rocznej uznano jako zły.

Decyzjami administracyjnymi wyegzekwowano poprawę stanu technicznego ogrodzeń cmentarza katolickiego w Szamocinie przy ul. Hallera i cmentarza komunalnego w Strzelcach. Kontrolę cmentarza komunalnego w Strzelcach przeprowadzono w następstwie interwencji.

Cmentarz komunalny w Strzelcach z dniem 01.01.2010r. przeszedł pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu.

Bieżący stan sanitarno - porządkowy w skontrolowanych obiektach był zachowany.

Środki transportu publicznego.

W 2009r. były 4 zewidencjonowane środki transportu publicznego (3 w miastach, 1 na wsi).

W ciągu roku sprawozdawczego wykreślono z ewidencji 1 obiekt:

- PPH Irena Ornoch w Budzynie, ul. Piłsudskiego 38 (usługi transportowe zlikwidowano).

W roku 2009 skontrolowano 2 obiekty:

- Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Chodzieży, ul. Młyńska 3

- „EURO-TOM” Prywatny Przewóz Osób Ludwika Krygiera w Chodzieży, ul. Młyńska 28.

Kontrole środków transportu nie wykazały nieprawidłowości, stan sanitarno-techniczny właściwy.

Skontrolowano także 2 karetki pogotowia:

- 1 karetkę do przewozu chorych należącą do Wielkopolskiego Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży. Stwierdzono, że karoseria samochodu była skorodowana, z ubytkami blachy, wyposażenie samochodu było zużyte – polecono doprowadzić samochód do właściwego stanu sanitarno-technicznego

- 1 karetkę należącą do Szpitala Powiatowego w Chodzieży - karetka pogotowia była w dobrym stanie technicznym i sanitarno-porządkowym.

Skontrolowane karetki były oznakowane zgodnie z przeznaczeniem. Do utrzymania czystości samochodów zostały wydzielone punkty, do których doprowadzona była bieżąca woda. Karetki wyposażone były w sprzęt do sprzątania (wiaderka, ścierki jednorazowe), zaopatrzone w środki czystościowe i dezynfekcyjne oraz w pojemniki na odpady medyczne. Samochody te posiadały procedury mycia i dezynfekcji oraz rejestry, w których zapisywano przeprowadzone zabiegi mycia i dezynfekcji.

W roku sprawozdawczym zaplanowano i skontrolowano 7 samochodów do przewozu zwłok. Środki transportu były trwale oznakowane, w sposób zgodny z ich przeznaczeniem. Kabiny kierowcy odizolowane były od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok lub szczątków ludzkich. Posiadały zabezpieczenie przed przesuwaniem się trumny. W żadnym samochodzie w części przeznaczonej na umieszczenie zwłok lub szczątków ludzkich nie było miejsc siedzących. Podłogi wyłożone były materiałami zmywalnymi (blacha, wykładzina PCV, tworzywo sztuczne). Środki transportu wyposażone były w worki na zwłoki, worki na trumnę, rękawice jednorazowe, środki dezynfekcyjne. Każdy samochód w miejscu garażowania posiadał wydzielony, zamykany pojemnik na odpady niebezpieczne (rękawice jednorazowego użytku, zużyte worki), które zgodnie z umowami zabierane były do utylizacji przez PPHU „HYGEA” z Lubasza, ul. Szkolna 21. Karoserie czterech samochodów do przewozu zwłok myte były w myjniach, natomiast dwa samochody dokonywały mycia karoserii na posesjach w swoich firmach. Po każdym przewozie zwłok wnętrza samochodów były myte i dezynfekowane w miejscach garażowania tych samochodów. Prowadzone były zapisy z przeprowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji środków transportu, opracowane zostały także dla nich instrukcje mycia i dezynfekcji.

Wnioski:

1. Na terenie powiatu chodzieskiego nadal brak odpowiedniej ilości ustępów publicznych;
2. Istnieje potrzeba zorganizowania toalet skanalizowanych w obiektach PKP;

3. Zauważa się potrzebę przekształcenia miejsc zwyczajowo używanych do kąpieli na kąpieliska zorganizowane;
4. Niektóre pomieszczenia w dwóch szpitalach funkcjonujących na terenie powiatu i w niektórych placówkach leczenia otwartego nie spełniają wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia;
5. Oba szpitale posiadają zaopiniowany przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu program dostosowawczy placówek do wymogów rozporządzenia;
6. Szpitale powinny zaopatrzyć się w komory dezynfekcyjne i stacje przygotowania łóżek;
7. W Szpitalu Powiatowym w Chodzieży brak było w sterylizatorni przelotowych autoklawów oddzielających część czystą od sterylnej;
8. Oddział ginekologiczno-położniczy był niefunkcjonalny i w złym stanie sanitarno-technicznym ze względu na krzyżowanie się dróg czystych z brudnymi;
9. W Szpitalu Powiatowym w Chodzieży w salach chorych oraz w toaletach dla pacjentów i personelu brak było w zasobnikach ręczników jednorazowego użytku a w dozownikach mydła w płynie;
10. Szpital Powiatowy w Chodzieży wraz z Oddziałem Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie oraz Zakładem Przyrodolecznictwa – Fizjoterapii AmbulATORYJNEJ w Chodzieży, ul. Staszica 12, Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży i cmentarz komunalny w Strzelcach z dniem 01.01.2010r. przeszły pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

VII. Obiekty żywnościowo-żywnościowe oraz jakość zdrowotna środków spożywczych i przedmiotów użytku.

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

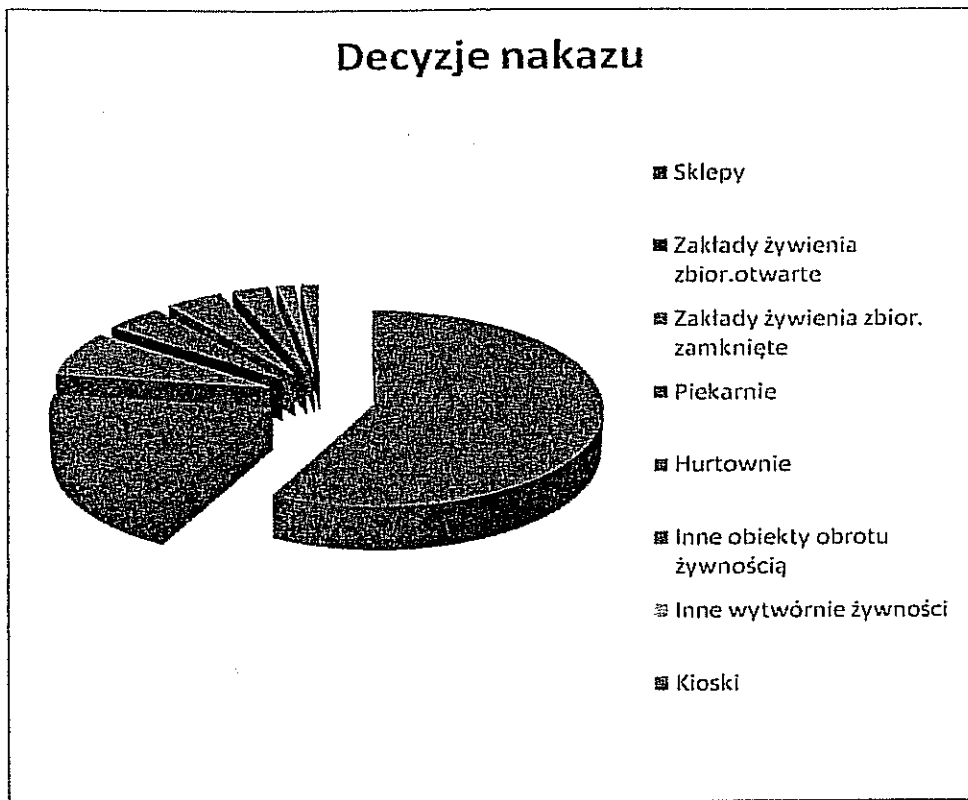
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży w 2009r. sprawowała nadzór nad 514 obiektami żywnościowo-żywnościowymi, wytwórniami i miejscami obrotu przedmiotami użytku oraz środkami transportu. W roku ubiegłym zatwierdzono 81 zakładów. W 2009 roku utrzymano wzmożony nadzór nad obiektami żywności i żywienia, które wykazywały zły stan sanitarny oraz tymi, które produkowały lub świadczyły usługi dla dużej liczby konsumentów.

Skontrolowano 394 obiekty, co stanowi 76,8 % obiektów figurujących w ewidencji komórki HŻŻiPU (Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku). Przeprowadzono ogółem 567 kontroli sanitarnych w obiektach żywnościowo-żywnościowych oraz wytwórniach i miejscach obrotu przedmiotami użytku. Podczas kontroli zakładów sprawdzano etap wdrożenia systemów odpowiadających za bezpieczeństwo żywności. Obiektów, w których wdrożono zasady GMP/GHP (Dobrej Praktyki Produkcyjnej/Dobrej Praktyki Higienicznej) było 430, a część z nich rozpoczęła wdrażanie systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). System HACCP wdrożony został w 9 zakładach, były to: 2 zakłady produkujące art. spożywcze, 1 produkujący osłonki do wędlin, 5 supermarketów, 1 zakład usług cateringowych.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 66 decyzji administracyjnych, w tym 1 o unieruchomieniu zakładu. Decyzje administracyjne wydano na następujące grupy obiektów:

- sklepy (38 decyzji, w tym 1 dotyczącą unieruchomienia)
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (13 decyzji, z czego 6 decyzji wydano dla obiektów małej gastronomii)
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (5 decyzji)
- piekarnie (3 decyzje)
- magazyny hurtowe (3 decyzje)

- inne obiekty obrotu żywnością (2 decyzje)
- inne wytwórnie żywności (1 decyzja)
- kioski (1 decyzja).

Wykres nr 4. Decyzje nakazu wydane w 2009r. i dotyczące poszczególnych grup obiektów żywnościowo-żywnościowych

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia natury sanitarno-porządkowej nałożono 16 mandatów karnych na sumę 2150 zł. Mandaty karne nałożono w następujących obiektach:

- miejscach obrotu artykułami spożywczymi (sklepach) - 10 na sumę 1250 zł
- zakładach żywienia zbiorowego otwartego – 4 na sumę 500 zł
- automatach do lodów – 1 na kwotę 100 zł
- magazynach hurtowych – 1 na kwotę 300 zł.

Ocenę stanu sanitarnego na arkuszach klasyfikacyjnych przeprowadzono w 223 obiektach, co stanowi 57,0% obiektów skontrolowanych. W wyniku przeprowadzonej klasyfikacji 4 obiekty były niezgodne z wymaganiami, co stanowiło 1,8% obiektów sklasyfikowanych.

Niezgodne były 4 sklepy spożywcze. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wdrożono postępowania administracyjne.

W związku ze złożonymi wnioskami właścicieli przeprowadzono 81 wizji i oględzin obiektów żywieniowo-żywnościowych, w wyniku czego wydano 81 decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności oraz 2 zatwierdzenia warunkowe.

Wydano 9 upomnień w celu przymuszenia do wykonania decyzji administracyjnych. Wydano również 2 postanowienia.

Wystosowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Wniosek dotyczył sklepu handlującego odżywkami dla sportowców i suplementami diety, który działał bez zatwierdzenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży.

Poniższa tabela przedstawia stan sanitarny grup obiektów, wyrażony w odsetkach obiektów niezgodnych.

Lp.	Nazwa obiektu	Obiekty niezgodne z wymaganiami			
		2006	2007	2008	2009
1	Sklepy spożywcze	9,9%	5,1%	9,4%	1,8%
2	Targowisko	100%	100%	0%	0%
3	Piekarnie	0%	9,1%	0%	0%
4	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	0%	0%	1,3%	0,0%

Tabela nr 4. Zestawienie porównawcze stanu sanitarnego obiektów żywienia i żywności za lata 2006 – 2009 (wyrażonego w % obiektów niezgodnych)

Podsumowując można stwierdzić, że konsekwentne działania w ramach urzędowej kontroli żywności dokonywane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży wpłynęły pozytywnie na stan sanitarno-techniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych. Na poprawę stanu sanitarnego wpłynęło również systematyczne instruowanie przedsiębiorców w zakresie zasad GHP/GMP, a przede wszystkim konsekwentne egzekwowanie przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Stan sanitarny środków transportu.

W 2009 roku skontrolowano 29 środków transportu żywności. Przeprowadzono 29 kontroli sanitarnych. Zatwierdzono 19 środków transportu żywności.

Podczas kontroli zwracano uwagę na stan techniczny skrzyni ładunkowej, stan sanitarny pojazdu, monitoring temperatury oraz prowadzenie rejestru mycia i dezynfekcji. Sprawdzano także książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych kierowcy oraz jego odzież roboczą. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, na które uzyskały pozytywne decyzje Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Większość obiektów obrotu żywnością dysponowała prawidłowymi środkami transportu, dobrymi technicznie, utrzymanymi w dobrej kondycji higienicznej i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Niektóre zakłady korzystały z usług specjalistycznych firm transportowych, których baza transportowa spełniała obowiązujące wymagania i była pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej.

W powiecie chodzieskim jest firma transportowa posiadająca 42 samochody cysterny do przewozu art. spożywczych sypkich niewymagających warunków chłodniczych. Firma uzyskała zatwierdzenie PPIS w Chodzieży dla wszystkich posiadanych samochodów. Firma posiada własną myjnię ze specjalnym wyposażeniem do mycia wewnętrznych części cystern.

Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W obiektach żywności, żywienia i przedmiotów użytku pobierano również próby do badań laboratoryjnych chemicznych i mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu oraz w związku z interwencjami klientów.

W ramach kontroli urzędowej do badań laboratoryjnych zaplanowano i pobrano 85 próbek środków spożywczych, w ramach monitoringu pobrano 12 próbek a 3 próbki pobrane były w ramach kontroli urzędowej i monitoringowej. Mikrobiologicznie w ramach kontroli urzędowej przebadano 80 próbek. Były to: mięso i jego przetwory, drób i produkty drobiarskie, ryby i owoce morza, mleko i jego przetwory, mleko w proszku, lody, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, wyroby garmażeryjne i kulinarne mięsne schłodzone.

W ramach monitoringu przebadano mikrobiologicznie: 5 próbek mleka pasteryzowanego, 4 próbki mięsa drobiowego, 2 próbki mięsa mielonego wieprzowego. Próbek nie kwestionowano. Do wyników 4 próbek mięsa drobiowego i podrobów laboratorium dołączyło informację o obecności bakterii *Campylobacter jejuni*. Informacje te przekazano do Inspektoratów Weterynaryjnych nadzorujących zakłady, z których pochodziły próbki.

Próbki żywności przebadano również pod względem chemicznym. Było ich 20. W ramach kontroli urzędowej 16 próbek: w kierunku obecności metali ciężkich pobrano 11 próbek, substancji dodatkowych – 4 próbki oraz azotanów – 1 próbkę. Próbek tych nie kwestionowano.

W ramach monitoringu pobrano 1 próbkę buraków świeżych do badań w kierunku obecności azotanów, próbkę pobrano od rolnika powiatu chodzieskiego.

Jako urzędowo–monitoringowe pobrano 2 próbki kalafiorów pochodzące z upraw w powiecie chodzieskim do badań w kierunku pozostałości pestycydów i 1 próbkę mięsa mielonego zawierającego w swoim składzie białko sojowe w kierunku GMO (Organizmów Modyfikowanych Genetycznie).

Dodatkowo do badań laboratoryjnych w ramach interwencji klienta przekazano do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu 4 próbki potraw. Po badaniach organoleptycznych laboratorium WSSE zakwestionowało jakość zdrowotną 3 próbek (2 próbki brizolu i 1 próbki surówki z marchwi).

Ponieważ na terenie powiatu chodzieskiego nie było producentów suplementów diety i producentów środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego pracownicy HŻŻiPU kontrolowali ww. artykuły znajdujące się w obrocie. Skontrolowano oznakowanie 27 suplementów diety i 8 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Nie kwestionowano żadnego z tych artykułów.

Pracownicy HŻŻiPU oceniali także zagrożenia zdrowotne ze strony środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej w ramach systemu RASFF (Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt) w celu wyeliminowania ich z obrotu. Były to: masło orzechowe z USA, kwaśny węglan amonu z Chin, kielbaski bankietowe z firmy DROBIMEX, woda mineralna pod nazwą Górską Naturą, kasza gryczana firmy SONKO, gruszki z Turcji.

Pracownik posiadający uprawnienia grzyboznawcy udzielił 2 porad grzybiarzom z powiatu chodzieskiego. Mała liczba osób korzystających w 2009r. z porad grzyboznawcy była wynikiem niesprzyjającej wzrostowi grzybów pogody i małej ilości grzybów w okolicznych lasach.

W porównaniu do roku 2008, w którym zakwestionowano 5 próbek ciast kremowych z uwagi na obecność pałeczek *Salmonella*, w roku 2009 nie kwestionowano żadnej próbki pobranej w ramach kontroli urzędowej i monitoringu żywności, co może świadczyć o poprawie jakości zdrowotnej środków spożywczych.

Ocena sposobu żywienia.

Pod nadzorem PSSE w Chodzieży znajdowało się 40 placówek żywienia zbiorowego zamkniętego. Były to :

- bloki żywienia w szpitalach (3)
- bloki żywienia w domach pomocy społecznej (2)
- stołówki szkolne (12, w tym w 4 szkołach było żywienie cateringowe)
- stołówki w przedszkolach (14)
- stołówki w domach dziecka i młodzieży (1)
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych (3)
- inne zakłady żywienia (4)
- zakład usług cateringowych (1).

Skontrolowano 37 zakładów, w których przeprowadzono 40 kontroli. W celu poprawy stanu technicznego zakładów wydano 5 decyzji administracyjnych. Sklasyfikowano 27 obiektów, wszystkie uznano za zgodne z wymaganiami.

Sprawdzano również jadłospisy przygotowane przez zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego. Dokonano oceny teoretycznej sposobu żywienia w 17 zakładach. Za nieprawidłowy uznano 1 jadłospis z uwagi małą ilość warzyw i owoców w postaci surowej oraz potraw z użyciem roślin strączkowych. W większości zakładów personel układając jadłospisy starał się dostosować je do grup żywieniowych. Nie zawsze jednak środki finansowe pozwalały na przygotowywanie posiłków pokrywających zapotrzebowanie poszczególnych grup konsumentów.

Wewnętrzną kontrolę jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP wprowadziło 40 zakładów żywienia zbiorowego, w 1 zakładzie usług cateringowych rozpoczęto wdrażanie systemu HACCP, co wzmocniło bezpieczeństwo żywienia. Natomiast nadal problemem są jadłospisy, które ze względów finansowych z jakimi borykają się placówki, nie zawsze w sposób wystarczający gwarantują pełnowartościowe żywienie.

Żywienie pacjentów w szpitalach.

Pod nadzorem Stacji są trzy bloki żywieniowe szpitalne:

- blok żywieniowy w Szpitalu Powiatowym w Chodzieży, ul. Żeromskiego 29
- blok żywieniowy w Oddziale Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie, ul. Szpitalna 2
- blok żywieniowy w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruzlicy w Chodzieży ul. Strzelecka 32.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży sprawuje nadzór nad żywieniem pacjentów w ww. placówkach lecznictwa zamkniętego zarejestrowanych jako publiczne zakłady opieki zdrowotnej. Kontroli podlegają zarówno kuchnie przygotowujące posiłki jak i kuchenki oddziałowe wydające porcje pacjentom. W 2009r. przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, wszystkie obiekty sklasyfikowano jako zgodne z wymaganiami. W 2009r. w szpitalach w powiecie chodzieskim pacjenci otrzymywali trzy posiłki dziennie. Przygotowanie posiłków i ich jakość zależna była od stawki żywieniowej w konkretnych obiektach a także od stanu zdrowotnego pacjentów.

W Szpitalu Powiatowym w Chodzieży nie ma kuchni przygotowującej posiłki dla pacjentów. Żywieniem pacjentów Szpitala jak i Oddziału Rehabilitacji w Szamocinie zajmowała się firma „MICEK & MICEK” s.c. Halina Micek, Sebastian Micek w Chodzieży, ul. Łąkowa 2, zakład posiada zgodę na działalność cateringową. Firma prowadziła kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP oraz wdrażała system HACCP. Podczas kontroli zakładu oceniono teoretycznie sposób żywienia sprawdzając jadłospis dekadowy. Jadłospis był bez uwag, ułożony zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia.

Do Szpitala Powiatowego w Chodzieży posiłki z kuchni firmy cateringowej transportowane były w pojemnikach ze stali nierdzewnej, hermetycznie zamkniętych w styropianowych kontenerach, samochodem posiadającym zgodę Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na terenie szpitala posiłki odbierane były przez firmę transportową, która windą dostarczała je na oddziały. Personel oddziałów odbierał kontenery i zajmował się rozdziałem posiłków chorym. Brudne naczynia zbierane były w kuchenkach oddziałowych, myte w zmywarkach i przechowywane w szafkach. Myciem i dezynfekcją pojemników i kontenerów zajmowała się firma cateringowa. Wózki transportowe myła i dezynfekowała firma transportowa.

Transport posiłków do Oddziału Rehabilitacji Leczniczej w Szamocinie odbywał się samochodem, w termosach hermetycznie zamkniętych w styropianowych kontenerach. Posiłki dostarczane były do wydzielonych pomieszczeń kuchennych szpitala w Szamocinie, skąd windą transportowane były do kuchenek oddziałowych, gdzie były porcjowane i wydawane. Brudne naczynia stołowe myte były w kuchence oddziałowej w dwóch zmywarkach. W kuchenkach oddziałowych prowadzono wewnętrzną kontrolę jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP oraz rozpoczęto wdrażanie systemu HACCP. Szkolenia pracowników w ww. zakresie prowadzone były zgodnie z instrukcjami kierownictwa szpitala. Niewielkie ilości odpadów pokonsumpcyjnych gromadzone były w zamykanych pojemnikach i opróżniane wraz z odpadami komunalnymi.

Posiłki dla pacjentów w Wielkopolskim Specjalistycznym Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Chodzieży przy ul. Strzeleckiej 32 przygotowywała firma „EWMAR” Wasilewska i Szemborski Sp.J., 75-122 Koszalin, ul. Szczecińska 23a, która dzierżawiła pomieszczenia kuchenne w tym szpitalu. W kuchni tej przygotowywane były również posiłki dla pacjentów szpitala w Czarnkowie. Pomieszczenia kuchenne oraz ich wyposażenie spełniały wymagania obowiązujących przepisów. Właściciele firmy „EWMAR” Wasilewska i Szemborski Sp.J. 75-122 Koszalin, ul. Szczecińska 23a uzyskali zatwierdzenie PPIS w Chodzieży na działalność gastronomiczną w pełnym zakresie oraz catering. Firma prowadziła kontrolę wewnętrzną zgodnie z zasadami GMP/GHP oraz posiadała wdrożony system HACCP. Dystrybucja posiłków z kuchni centralnej odbywała się windą towarową do podkuchenek na oddziałach gdzie dzielił je i wydawał personel szpitala. W każdej podkuchence oddziału posiłki przechowywane były w ladach bimarowych, następnie były one porcjowane i przez okienko podawcze wydawane do jadalni. Brudne naczynia wracały przez okienko zwrotne i były myte w zmywarkach na każdym oddziale. Oprócz dezynfekcji termicznej prowadzona była też dezynfekcja chemiczna przy użyciu środka Sawoprim. W kuchenkach oddziałowych prowadzono wewnętrzną kontrolę jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP.

Nadzór nad przedmiotami użytku i kosmetykami oraz ich jakość zdrowotna.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdował się zakład produkujący osłonki oraz woreczki z tworzyw sztucznych do artykułów spożywczych (Podanfol Sp. z o.o. w Podaninie). Zakład prowadził kontrolę wewnętrzną zgodnie z dobrą praktyką produkcyjną i dobrą praktyką higieniczną oraz wprowadził system HACCP, który był audytowany przez firmy zewnętrzne raz w roku. Zakład posiadał również certyfikat na produkcję i eksport wyrobów kosmetycznych.

Wydano 1 świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez materiał lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granice.

Podczas kontroli sprawdzano czy zakład posiada atesty dla poszczególnych komponentów do produkcji osłonek oraz aktualne wyniki badań produktów finalnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Zgodnie z obowiązującymi przepisami do każdej partii sprzedawanego towaru dołączana była deklaracja zgodności a na żądanie klienta aktualne wyniki badań produktu.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży nadzorowała również Z.P.H.U „KABLONEX” Eugeniusz Nawrocki w Podaninie, który to zakład produkuje opakowania tworzywa sztucznego, w tym przeznaczone do pakowania żywności.

W ewidencji było również Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe PRO-MASZ-PAK E.Rozmarnowski w Chodzieży, ul. Mostowa 2b, które zgrzewało opakowania do żywności z powierzonego materiału (folii z nadrukiem).

Na terenie powiatu chodzieskiego działało w 2009r. 20 zakładów produkujących porcelanę użytkową (w tym stołową) oraz inne materiały do kontaktu z żywnością. Podczas wspólnych kontroli z pracownikami higieny pracy sprawdzano oznakowanie wyrobów, a także wystawianie przez producentów deklaracji zgodności zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z PSSE w Raciborzu otrzymano informację o niewłaściwym oznakowaniu wyrobów pochodzących z Zakładów Porcelany i Porcelitu „CHODZIEŻ” S.A. W zakładzie przeprowadzono kontrolę tematyczną dotyczącą znakowania gotowego wyrobu. Z pisemnych wyjaśnień przedstawicieli zakładu wynikało, że zakład nie handlował z podmiotem, w którym pobrano próbki oraz że zakwestionowany wyrób nie pochodzi z Zakładów Porcelany i Porcelitu „CHODZIEŻ SA”. Przedstawiciele Zakładów Porcelany i Porcelitu „CHODZIEŻ” S.A. wyjaśnili sporną sprawę bezpośrednio w PSSE w Raciborzu. W związku z powyższym PPIS w Chodzieży nie znalazł podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego wobec Zakładów Porcelany i Porcelitu „CHODZIEŻ” S.A. w Chodzieży.

Pobierając próbki porcelany do badań laboratoryjnych kontrolowano magazyny, w których przechowywana jest porcelana, sprawdzając czy zakłady są przygotowane do wprowadzania

dobrej praktyki produkcyjnej. Pobrano do badań 2 próbki wyrobów porcelanowych krajowych i 2 próbki porcelany z importu. Próbkę zbadano w kierunku migracji ołowiu i kadmu w WSSE w Poznaniu. Żadnej próbki nie kwestionowano.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdowały się również 4 hurtownie i 5 sklepów handlujących przedmiotami użytku.

W ramach nadzoru nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku przeprowadzono 19 kontroli, skontrolowano 15 obiektów. Ponadto pracownicy Stacji kontrolowali oznakowanie przedmiotów użytku, również naczyń jednorazowego użytku znajdujących się w handlu, których producenci zlokalizowani byli poza terenem powiatu chodzieskiego. Nie stwierdzono uchybień. Do badań laboratoryjnych pobrano po 1 próbce importowanych, unijnych i krajowych wyrobów z tworzyw sztucznych - próbek nie kwestionowano. Pobrano także 1 próbkę z innych materiałów. Próbek tych również nie kwestionowano.

Zgodnie z planem ogółem pobrano 8 próbek przedmiotów użytku. Ponieważ żadnej z próbek nie kwestionowano należy sądzić, że jakość przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością utrzymywała się podobnie jak w roku 2008 na dobrym poziomie.

W ramach systemu RAPEX (Europejski System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Konsumpcyjnych) pracownicy HŻŻiPU oceniali także zagrożenia zdrowotne ze strony materiałów do kontaktu i kosmetyków niewłaściwej jakości zdrowotnej znajdujących się w obrocie w celu ich wyeliminowania.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolującymi oraz środkami masowego przekazu.

W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną wspólnie z pracownikiem Powiatowego Inspektoratu Weterynaryjnego w Chodzieży przeprowadzano kontrolę interwencyjną dotyczącą nielegalnego uboju oraz wprowadzania do obrotu wyrobów pochodzących z niewiadomego źródła. W trakcie kontroli hurtowni handlującej mięsem i jego przetworami nie stwierdzono w handlu wyrobów pochodzących z niewiadomego źródła, a za uchybienia natury sanitarnej ukarano pracowników hurtowni mandatem karnym.

W ramach współpracy przekazano informacje otrzymane z WSSE w Poznaniu dotyczące złego znakowania wyrobów mleczarskich przez zakład w Bukowcu, który nadzorowany był przez Inspekcję Weterynaryjną.

Przekazano również pisma do Powiatowych Inspektoratów Weterynarii w Poznaniu, Wągrowcu, Pile i Szamotułach informujące o stwierdzeniu w próbkach drobiu i podrobach pochodzących z zakładów będących pod ich nadzorem obecności bakterii *Campylobacter jejuni*. Próbkę pobrano do badań laboratoryjnych w ramach kontroli urzędowej.

W sprawie kontroli w sklepach handlujących tzw. "dopalaczami" współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Chodzieży, wymieniając dostępne informacje i planując wspólne kontrole.

W ramach współpracy pracownicy HŻŻiPU udzielali także informacji Sądowi Rejonowemu IV Wydziałowi Sądu Pracy w Chodzieży. Informacje dotyczyły obiektu będącego pod nadzorem PSSE w Chodzieży.

Współpracowano również z miejscową prasą. W okresie letnim przygotowano informację o warunkach przechowywania i sprzedaży artykułów spożywczych. Artykuł pod tytułem „Właściwe przechowywanie żywności” przekazano do „Naszego Tygodnika”, „Kuriera Chodzieskiego”, „Chodziezanina” oraz „Tygodnika Nowego”. W okresie letnio-jesiennym do ww. prasy przekazano artykuł „Bezpieczne grzybobranie”. Artykuły te umieszczono także na stronie internetowej Stacji.

Współpraca z Inspekcją Pracy polegała na wymianie informacji dotyczących stanu technicznego w piekarni będącej pod nadzorem PSSE w Chodzieży. W wyniku tej współpracy wydana została decyzja administracyjna na poprawę stanu sanitarnego w zakładzie.

Z Państwową Inspekcją Handlową wymieniono informacje dotyczące wyników kontroli w obiektach żywnościowo-żywnościowych.

Współpracowano również ze Starostwem w Chodzieży a także z urzędami miast i gmin w powiecie chodzieskim wymieniając informacje dotyczące rejestracji i zatwierdzania obiektów żywnościowo-żywnościowych.

W okresie przedświątecznym dnia 18.12.09r. przeprowadzono z Państwową Strażą Rybacką wspólne kontrole punktów sprzedaży ryb. Nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie sprzedaży ryb świeżych i mrożonych.

Współpracowaliśmy również z własnymi jednostkami. PPIS w Raciborzu przesłał do wykorzystania służbowego informację o zakwestionowaniu źle oznakowanych wyrobów porcelanowych pochodzących z Porcelany „CHODZIEŻ” S.A. Po przeprowadzeniu kontroli w ww. zakładzie i uzyskaniu informacji od pracowników zakładu okazało się, że zakwestionowane wyroby nie pochodziły z zakładu porcelany „CHODZIEŻ” S.A. Dyrekcja zakładów wyjaśniła sprawę bezpośrednio z PPIS w Raciborzu. PPIS w Złotowie przesłał informację o złym stanie technicznym i niezgodnym z otrzymanym zatwierdzeniem wykorzystaniu środka transportu należącego do piekarni w Chodzieży. Również w tym przypadku przeprowadzono kontrolę, w wyniku której wydano decyzję administracyjną. W ramach systemu RASFF, przy wycofywaniu z obrotu zakwestionowanej partii kielbasek bankietowych wyprodukowanych przez firmę DROBIEK, a rozprowadzanych przez hurtownię w Chodzieży, współpracowano z PSSE w Pile, Wągrowcu, Obornikach i Czarnkowie.

Wnioski:

1. W 2009r. nie kwestionowano żadnej próbki żywności pobranej w ramach kontroli urzędowej i monitoringu, co świadczy o poprawie jakości zdrowotnej środków spożywczych;
2. W efekcie przeprowadzonych kontroli i wydanych decyzji administracyjnych, poprawie uległ stan techniczny w małych zakładach żywienia zbiorowego, w tym prowadzonych rodzinie oraz w stołówkach placówek oświatowych;
3. W roku 2010 należałoby zwiększyć nadzór nad obiektami żywienia zbiorowego otwartego i obiektami handlowymi w dni wolne od pracy a także w godzinach wieczornych, co byłoby możliwe przy zwiększeniu obsady HŻŻiPU.

VIII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.

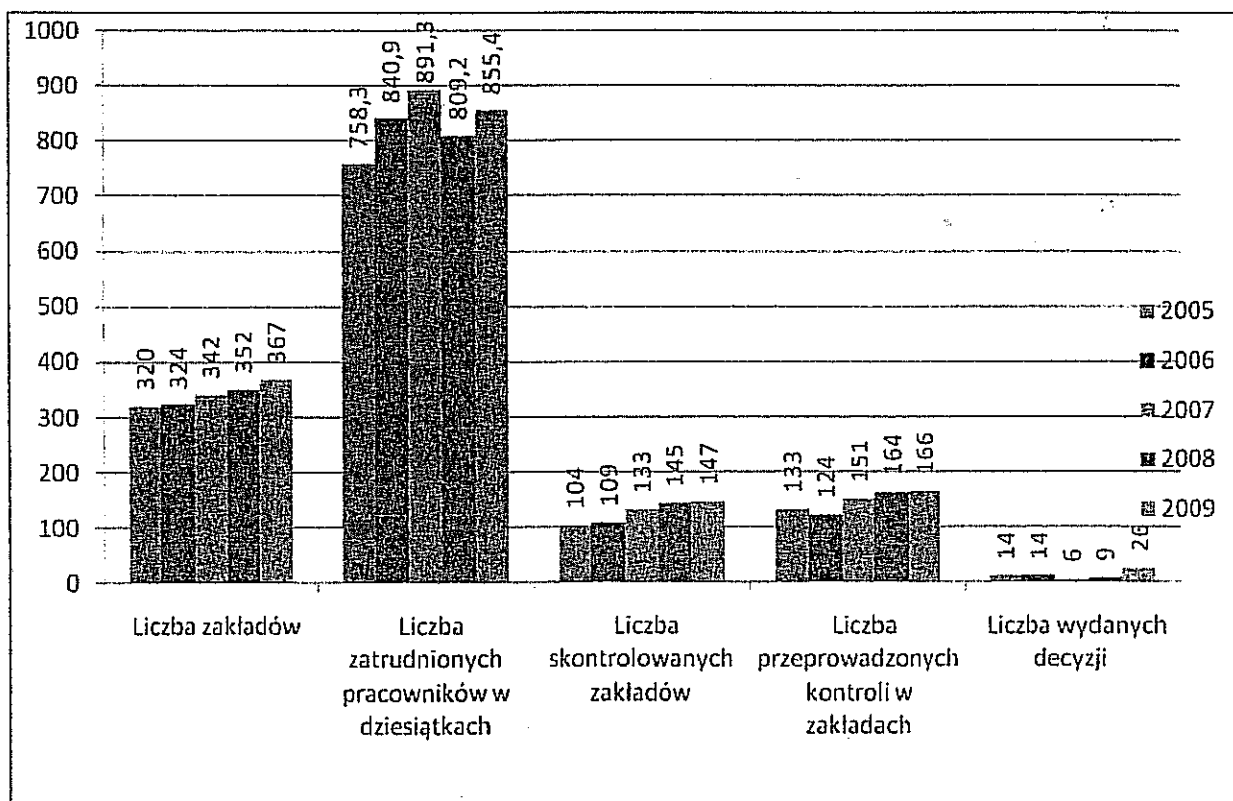
Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W ewidencji zakładów pozostających pod nadzorem higieny pracy na dzień 31 grudnia 2009r. wpisanych było 367 zakładów, zatrudniających łącznie 8 554 pracowników.

Lp.	Działalność nadzorowa	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Liczba zakładów	320	324	342	352	367
2.	Liczba zatrudnionych pracowników	7583	8409	8913	8092	8554

Lp.	Działalność nadzorowa	2005	2006	2007	2008	2009
3.	Liczba skontrolowanych zakładów	104	109	133	145	147
4.	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakładach	133	124	151	164	166
5.	Liczba wydanych decyzji	14	14	6	9	26

Tabela nr 5. Porównanie działalności nadzorowej w zakresie higieny pracy w latach 2005 – 2009.

Wykres nr 5. Porównanie działalności nadzorowej w zakresie higieny pracy w latach 2005 – 2009.

Skontrolowano 147 zakładów pracy, tj. 40% wszystkich znajdujących się w ewidencji, zwracając szczególną uwagę na warunki higieny pracy, stan zaplecza socjalnego szczególnie tam, gdzie występują czynniki szkodliwe i rakotwórcze oraz na realizację nakazów wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy.

W 2009 roku wydano 22 decyzje merytoryczne dotyczące bieżącej działalności oraz 4 decyzje w sprawie chorób zawodowych. Decyzje dotyczyły: przedstawienia wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (13 nakazów), doprowadzenia do właściwego stanu technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń socjalnych (3 nakazy), wycofania ze sprzedaży preparatu PUNCTURE Repair Kit (1 decyzja), wycofania ze sprzedaży 10 preparatów biologicznie czynnych, którym upłynął termin dopuszczenia do sprzedaży (2 decyzje), braku karty charakterystyki preparatu niebezpiecznego wprowadzanego do sprzedaży (1 decyzja), obniżenia poziomu natężenia hałasu na stanowiskach pracy (1 decyzja), przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz poinformowania pracowników o ryzyku dla zdrowia (6 nakazów), przedstawienia aktualnych badań lekarskich pracowników (3 nakazy), założenia książki kontroli sanitarnej (4 nakazy), założenia książki kontroli zakładu (3 nakazy), założenia rejestru czynników szkodliwych (1 nakaz), założenia kart badań i pomiarów czynników szkodliwych (1 nakaz), założenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje pozostawanie w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi (1 nakaz), założenia rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych (1 nakaz), poinformowania pracowników o narażeniu na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym (1 nakaz), przeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia wynikającego z oceny narażenia zawodowego i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu oraz środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia narażenia, wymagań higienicznych, które powinny być spełnione w celu ograniczenia narażenia, konieczności używania środków ochrony indywidualnej, w tym noszenia ubrania ochronnego (1 nakaz), dostosowania wysokości pomieszczeń pracy do obowiązujących przepisów higieniczno-sanitarnych (1 nakaz). 16 decyzji zostało zrealizowanych a termin wykonania 4 decyzji dotyczących wykonania pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz 1 decyzji dotyczącej urządzenia szatni i jadalni dla pracowników i 1 decyzji dotyczącej: oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz urządzenia kabiny natryskowej dla pracowników upływa w 2010 roku.

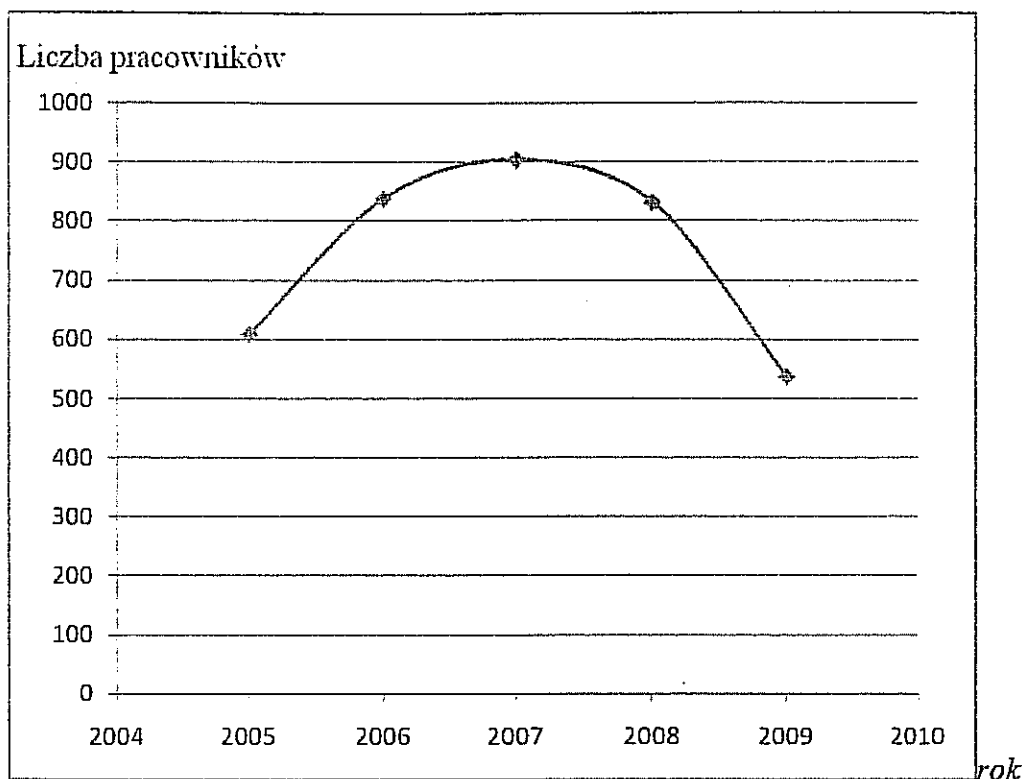
W 2009 roku została wykonana 1 decyzja, która była wydana w 2008 roku a termin realizacji upływał w 2009r. Decyzja ta dotyczyła przedstawienia wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz doprowadzenia do właściwego stanu technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń socjalnych. Upomnień, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia nie wydano. Nie nałożono również mandatów karnych.

Czynniki szkodliwe i uciążliwe.

W warunkach narażenia na czynniki szkodliwe, przy przekroczeniach NDS (Najwyższego Dopuszczalnego Stężenia) substancji chemicznych i pyłów oraz NDN (Najwyższego Dopuszczalnego Natężenia) hałasu pracowało:

- w 2005r. - 609 osób,
- w 2006r. - 839 osób,
- w 2007r. - 905 osób,
- w 2008r. - 833 osób,
- w 2009r. - 538 osób tj. 10,3% ogółu zatrudnionych (z tego w warunkach przekroczenia natężenia dźwięku pracowało 313 osób, w warunkach przekroczenia czynników chemicznych - 30 osób, pyłów - 201 osób, przekroczenia mikroklimatu gorącego - 78 osób, jednocześnie

pracujących w warunkach przekroczenia dwóch czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy - 84 osoby, w warunkach niespełnienia norm mikroklimatu umiarkowanego – 168 osób oraz niezgodnego z normą oświetlenia – 373 osoby).

Wykres nr 6. Liczba osób pracujących w warunkach narażenia na czynniki szkodliwe w latach 2005-2009.

W 2009 roku nastąpił spadek liczby zatrudnionych w warunkach szkodliwych, przy przekroczeniach NDS i NDN. Przyczyną tego zjawiska jest poprawa warunków pracy poprzez wprowadzanie nowych technologii.

Czynniki rakotwórcze.

W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi w 2009 roku pracowały 622 osoby (134 kobiet i 488 mężczyzn), w 2008 roku pracowały 543 osoby, w 2007 roku - 608 osób oraz w 2006 roku – 679 osób. W warunkach przekroczenia NDS pracowały 144 osoby (23,2% narażonych). Czynniki rakotwórcze występowały w zakładach produkujących meble, wyroby z gumy, zakładach stolarskich, zakładach przeprowadzających impregnację drewna, galwanizację, stacjach paliw oraz w zakładach służby zdrowia (czynnikiem rakotwórczym jest tutaj wirus zapalenia wątroby typu B i C oraz tlenek etylenu stosowany do sterylizacji).

W jednym zakładzie stolarskim stwierdzono następujące uchybienia: brak dokumentacji dotyczącej oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, niewłaściwy stan techniczny szatni i jadalni dla pracowników, brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, brak rejestru pracowników narażonych na działanie procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, brak przeszkolenia pracowników w zakresie ryzyka dla zdrowia wynikającego z oceny narażenia zawodowego i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu oraz

środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia narażenia, brak przeszkolenia pracowników w zakresie wymagań higienicznych, które powinny być spełnione w celu ograniczenia narażenia, brak przeszkolenia pracowników w zakresie konieczności używania środków ochrony indywidualnej, w tym noszenia ubrania ochronnego. W zakładzie tym stwierdzono ponadto, że nie poinformowano pracowników o narażeniu na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, nie przesłano do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu informacji dotyczącej występowania czynników rakotwórczych w środowisku pracy. Zakład nie posiadał również książki kontroli sanitarnej, a wysokość pomieszczeń pracy była zbyt mała. W związku z powyższym została wydana decyzja, która została wykonana, z wyjątkiem dwóch punktów dotyczących: przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz doprowadzenia do właściwego stanu technicznego szatni i jadalni dla pracowników. W związku z budową nowego zakładu od podstaw, termin wykonania tych dwóch nakazów został przesunięty na 2010r.

W zakładzie produkującym dętki stanowiska do wulkanizacji zostały zabudowane kotarą z blachy falistej, co zmniejszyło ilość ciepłych oparów wydobywających się bezpośrednio do strefy oddychania pracowników po otwarciu formy do wulkanizacji. Jednocześnie przebudowano system wentylacji nawiewno-wywiewnej z doprowadzeniem świeżego powietrza do strefy pracy pracownika. Stanowisko smarowania klejem zaworów do dętek, na którym było 64-krotne przekroczenie stężenia benzenu, zostało przeniesione do osobnego pomieszczenia, w którym zastosowano wymianę wentylacji miejscowej z górnej na dolną i boczną. Jednocześnie wprowadzono magazynowanie zaworów w szafie wentylowanej, w wyniku czego osiągnięto obniżenie stężenia benzenu do 6,44xNDS – poprawa warunków nastąpiła dla 6 osób. Obecnie trwają dalsze prace mające na celu obniżenie stężenia benzenu do zgodnego z normą.

W 2009r. nie stwierdzono chorób zawodowych ani nie było zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych wywołanych czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym. Pracownicy narażeni na działanie czynników rakotwórczych byli objęci badaniami lekarskimi przeprowadzanymi przez lekarzy uprawnionych do badań pracowniczych.

Nadzór nad substancjami i preparatami niebezpiecznymi, prekursorami narkotyków.

Na terenie powiatu chodzieskiego jest jeden zakład produkujący substancje i preparaty chemiczne. Są to gotowe mieszanki gumowe, które zakład sprzedaje m. in. producentom uszczeltek gumowych lub zakładom regenerującym opony.

W ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi przeprowadzono 81 kontroli. W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było 4608 pracowników. W kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi na stanowiskach pracy, na których przeprowadzono pomiary pracowało 706 pracowników. W warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń pracowały 22 osoby. 79 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,5 – 1,0 NDS, 248 osób pracowało przy stężeniu substancji toksycznych od 0,1 - 0,5 NDS oraz 145 osób pracowało przy stężeniach substancji toksycznych poniżej 0,1 NDS.

Wyniki pomiarów stężenia substancji chemicznych wykazały przekroczenia NDS w 4 zakładach, z tego w warunkach przekroczenia stężenia ołowiu pracowało 15 osób, w warunkach przekroczenia sumy krotności substancji toksycznych (mieszaniny rozpuszczalników organicznych w lakierniach) pracowało 6 osób, w warunkach przekroczenia stężenia benzenu na stanowisku smarowania zaworów klejem pracowały 3 osoby, w warunkach przekroczenia dymów spawalniczych na stanowisku spawania pracowały 4 osoby, w warunkach przekroczenia stężenia substancji toksycznych na stanowisku malowania proszkowego pracowały 2 osoby.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były nieaktualne karty charakterystyk substancji i preparatów chemicznych (najczęściej w punkcie 15 przytoczone były nieaktualne przepisy prawne).

W czasie kontroli stwierdzono, że zakłady posiadały oceny ryzyka zawodowego uwzględniające narażenie na czynniki chemiczne.

Na terenie powiatu chodzieskiego dwa zakłady dokonały rejestracji wstępnej REACH. Jednym z nich był zakład produkujący akumulatory, który dokonał rejestracji wstępnej kwasu siarkowego (VI), siarczanu (VI), ołowiu (II), tlenku ołowiu (II), tlenku ołowiu (IV) - zakład ten nie miał obowiązku dokonania rejestracji wstępnej. Drugim zakładem był zakład energetyki cieplnej. Dokonał on rejestracji wstępnej odpadów powstających z spalania węgla.

Ocena narażenia zawodowego pracowników pracujących przy produkcji materiałów budowlanych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży znajdują się cztery zakłady zajmujące się produkcją materiałów budowlanych z betonu (z tego dwa zakłady produkujące beton towarowy znajdują się na jednej posesji i należą do małżonków):

- dwa zajmują się produkcją wyrobów betonowych: bloczków betonowych, nadproży, belek stropowych
- trzy zajmują się produkcją betonu
- jeden zajmuje się produkcją kostki brukowej typu polbruk.

Liczba osób zatrudnionych w zakładach zajmujących się produkcją materiałów budowlanych:

- ogółem:	- 46
- produkcyjnych	- 23
- zajmujących się produkcją wyrobów betonowych	- 16
- zajmujących się produkcją betonu	- 1
- zajmujących się produkcją kostki brukowej typu polbruk	- 6

W trzech zakładach produkcja materiałów budowlanych została w pełni zmechanizowana, rola pracownika ogranicza się wyłącznie do obsługi urządzeń sterowniczych. Zmiana technologii produkcji doprowadziła do znacznego obniżenia stopnia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy tj. na hałas, drgania i pyły cementu. W jednym zakładzie produkcja bloczków betonowych i pustaków żużlowo-betonowych typu alfa odbywa się w sposób ręczny.

W żadnym z zakładów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Czynniki biologiczne występujące w zakładach pracy.

Na terenie powiatu chodzieskiego nie ma zakładów, w których wykorzystywane były w produkcji czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4. W wyniku oceny ryzyka zawodowego stwierdzono możliwość występowania szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 2 i 3 w 73 zakładach (z tego w 48 zakładach zajmujących się produkcją żywności, 4 laboratoriach oraz 21 pozostałych zakładach zajmujących się gospodarką odpadami, gospodarką leśną). W skontrolowanych zakładach potencjalnie narażonych na działanie czynników biologicznych było 670 osób. Na działanie szkodliwych czynników biologicznych narażeni byli pracownicy zatrudnieni przy produkcji żywności, mleka, hodowli zwierząt, produkcji pasz, hodowli drobiu, produkcji wyrobów masarskich, produkcji pieczywa, wyrobów cukierniczych, prowadzeniu analiz materiału pobranego od pacjentów, przy leczeniu oraz pielęgnacji chorych pacjentów, podczas prac związanych z zbiórką odpadów komunalnych, oczyszczaniu ścieków, prowadzeniu gospodarki leśnej. W 2009 roku przeprowadzono kontrole 25 zakładów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Choroby zawodowe.

W 2009r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży wpłynęło 6 zgłoszeń chorób zawodowych; przeprowadzono 6 postępowań w sprawie chorób zawodowych, w wyniku czego wydano 4 decyzje pozytywne o stwierdzeniu choroby zawodowej. W dwóch przypadkach toczy się postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji administracyjnej.

1 choroba sklasyfikowana według wykazu chorób zawodowych pod nr 3 została stwierdzona u osoby pracującej w zakładzie porcelany, 3 choroby sklasyfikowane według wykazu chorób zawodowych pod nr 15 zostały stwierdzone u nauczycielek, z tego w jednym przypadku u nauczycielki pracującej w szkole podstawowej a dwie pozostałe u nauczycielek wychowania przedszkolnego pracujących w przedszkolach.

W związku z pismem o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej, otrzymanym od państwowego powiatowego inspektora sanitarnego spoza województwa wielkopolskiego, przeprowadzono 1 wywiad z osobą starającą się o przyznanie choroby zawodowej.

Numer wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba chorób zawodowych				
		2005	2006	2007	2008	2009
3	<i>Pylica krzemowa płuc</i>	2	0	0	0	1
15	<i>Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym</i>	1	0	0	3	3
21	<i>Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem</i>	1	0	0	0	0
Razem		4	0	0	3	4

Tabela nr 6. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2005 – 2009.

W powiecie chodzieskim nie stwierdzono w latach 2005 – 2009 przypadków zawodowych chorób zakaźnych i inwazyjnych.

Wnioski:

1. Na terenie powiatu chodzieskiego nie było zakładów, które musiałyby dokonywać rejestracji wstępnej produkowanych preparatów chemicznych zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Natomiast są zakłady, które będą miały obowiązki wynikające z rozporządzenia REACH w dalszych latach jako dalsi użytkownicy oraz producenci wyrobów chemicznych;
2. W 2009 roku nastąpił spadek liczby zatrudnionych w warunkach szkodliwych, przy przekroczeniach NDS i NDN. Przyczyną tego zjawiska była poprawa warunków pracy poprzez wprowadzanie nowych technologii.

IX. Obiekty nauczania i całodobowego pobytu dzieci i młodzieży.

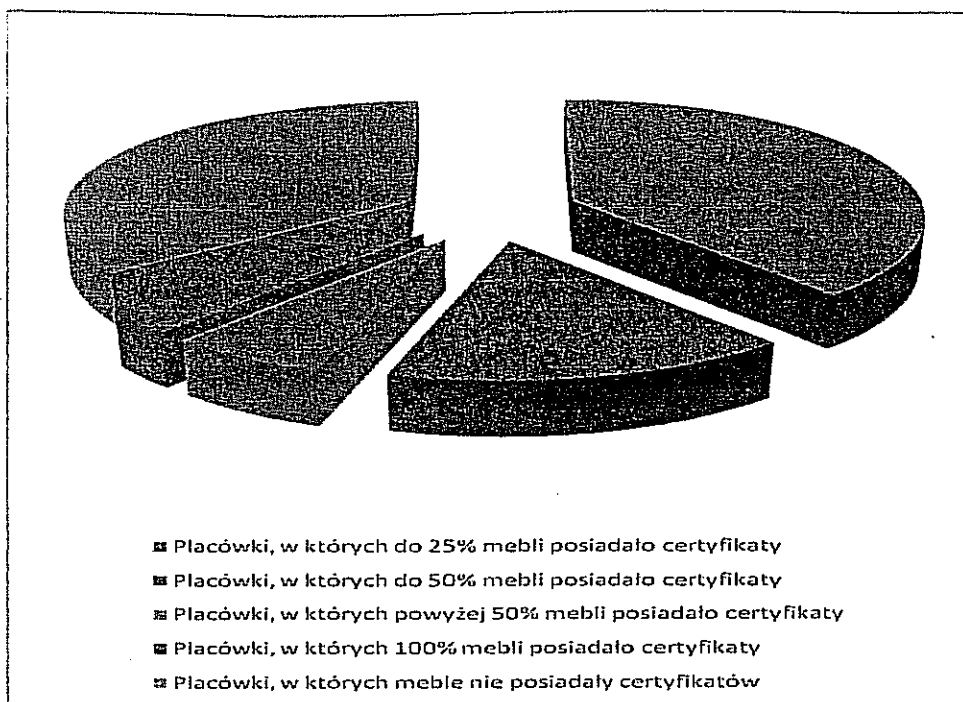
Nadzorem sanitarnym objęto 72 obiektów stałych i 5 placówek sezonowych. Przeprowadzono łącznie 131 kontroli, podczas których sprawdzano stan sanitarno-porządkowy. Zmierzono 301 stanowisk pracy ucznia, oceniono 39 tygodniowych rozkładów lekcji.

Higiena procesu nauczania.

Głównym zadaniem do zrealizowania przez higienę dzieci i młodzieży w 2009r. było prowadzenie nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, a w szczególności szkołami w zakresie oceny posiadania certyfikowanego mebli szkolnych i sprzętu sportowego.

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych nadzorem	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, w których meble posiadają certyfikaty				Liczba placówek posiadających meble bez certyfikatów
			do 25%	do 50%	Powyżej 50%	100%	
Przedszkola	23	17	8	0	1	1	7
Szkoły podstawowe	6	5	1	1	0	0	3
Gimnazja	3	1	0	1	0	0	0
Zespoły Szkół Ogólnokształcących	7	4	3	1	0	0	0
Szkoły Ponadgimnazjalne	4	4	0	2	1	0	1
OGÓŁEM	43	31	12	5	2	1	11
Odsetek w stosunku do placówek skontrolowanych			39%	16%	6%	3%	36%

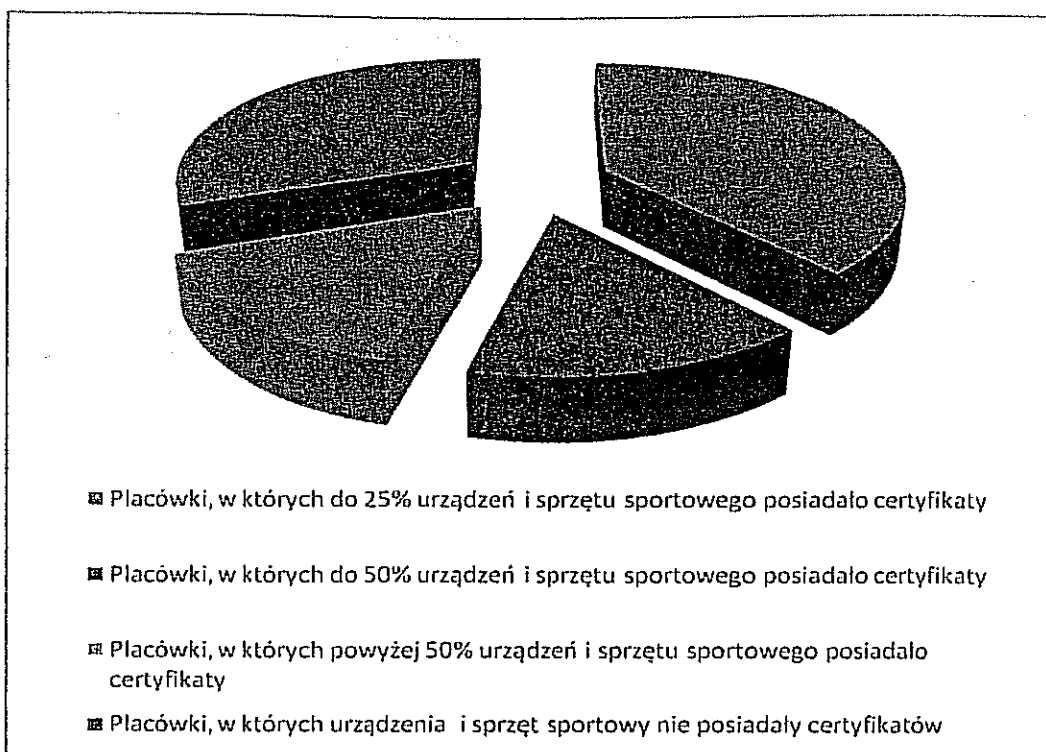
Tabela nr 7. Ocena posiadania przez placówki oświatowo-wychowawcze certyfikowanych mebli szkolnych

Wykres nr 5. Ocena posiadania przez placówki oświatowo-wychowawcze certyfikowanych mebli szkolnych

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych nadzorem	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, w których urządzenia i sprzęt sportowy posiadają certyfikaty.				Liczba placówek posiadających urządzenia i sprzęt bez certyfikatów
			do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%	
Szkoły podstawowe	6	5	3	0	0	0	2
Gimnazja	3	1	1	0	0	0	0
Zespoły Szkół Ogólnokształcących	7	4	1	1	1	0	1
Szkół Ponadgimnazjalne	4	3	0	1	1	0	1
OGÓŁEM	43	13	5	2	2	0	4
Odsetek w stosunku do placówek skontrolowanych			39%	15%	15%	0%	31%

Tabela nr 8. Ocena posiadania przez placówki oświatowo-wychowawcze certyfikowanych urządzeń i sprzętu sportowego

Wykres nr 6. Ocena posiadania przez placówki oświatowo-wychowawcze certyfikowanych urządzeń i sprzętu sportowego

W 2009r. skontrolowanych zostało 11 placówek wyłącznie pod kątem warunków do utrzymania higieny osobistej. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż placówki zaopatrzone były w środki higieny osobistej, a problem stanowiło niewłaściwe postępowanie uczniów (wyrzucanie czystych ręczników do kubłów na zużyte ręczniki lub miski ustępowej). Dyrektorzy szkół podstawowych podjęli decyzje, wskutek których w klasach nauczania początkowego środki higieny osobistej przekazywane były bezpośrednio do klas, a nauczyciele pełnili dyżury we wszystkich ubikacjach. We wszystkich placówkach będących pod nadzorem była bieżąca zimna i ciepła woda.

W trzech szkołach podstawowych przeprowadzono akcję ważenia tornistrów. W ramach akcji zważono uczniów, ciężar tornistrów z ich zawartością, ciężar tornistrów pustych i ciężar zeszytów, książek i ćwiczeń. W wyniku przeprowadzonej akcji stwierdzono, że tornistry 48% uczniów poddanych badaniom przekraczały dopuszczalną wagę. W klasach nauczania początkowego dodatkowe obciążenie tornistrów stanowiły rzeczy noszone przez dzieci a niepotrzebne w szkole. Najczęściej były do maskotki, dodatkowe zeszyty z obrazkami, czasopisma dziecięce itp. W klasach starszych zawartość tornistrów stanowiły głównie zeszyty, książki i ćwiczenia szkolne. Uczniowie klas młodszych mieli możliwość pozostawienia rzeczy w szkole, natomiast nie było to możliwe w przypadku uczniów klas starszych.

Na podstawie formularzy kontroli PK/HD/02 dokonano szczegółowej oceny warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci 6-letnich. Największą nieprawidłowość w tych placówkach stanowiło wyposażenie w stoły i krzeselka, które nie posiadały atestów lub certyfikatów. W placówkach przedszkolnych, w których funkcjonuje więcej niż jeden oddział, warunki te nie budziły zastrzeżeń. W placówkach przedszkolnych o charakterze placówek jednooddziałowych dzieci 6-letnie są w grupie z dziećmi młodszymi. Zachowane są tam wymagania dotyczące warunków technicznych, sanitarnych i wyposażenia, natomiast brak jest oddzielnego pomieszczenia do nauki. W szkołach podstawowych brak było natomiast wolnych pomieszczeń do nauki dla 6-latków. Problemem był też fakt, że dzieci te powinny być umieszczone w wydzielonej części budynku szkolnego, w sposób znacznie ograniczający kontakt z dziećmi klas starszych. We wszystkich placówkach szkolnych brak było też placu zabaw.

W dwóch szkołach podstawowych dokonano oceny procesu nauczania/uczenia się. Liczba zdobytych punktów pozwoliła ocenić jedną ze szkół jako dobrą, dbającą o higienę procesu nauczania, natomiast druga ze szkół otrzymała ocenę niedostateczną. Wpływ na ocenę niedostateczną miała głównie infrastruktura budynku, która uniemożliwiała wydzielanie pomieszczeń dla uczniów klas młodszych i starszych.

W czterech szkołach przeprowadzono ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych. Uwagi kierowane do dyrektorów szkół podstawowych dotyczyły głównie występującej zmienności, a zatem i braku stałej godziny rozpoczynania zajęć szkolnych. W następnej kolejności uwagi dotyczyły różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia oraz brak zajęć z elementami ruchu w każdym dniu nauki. W szkołach ponadgimnazjalnych największy problem stanowiły zdwojenia godzin lekcji w ciągu dnia nauki oraz przekroczenia dopuszczalnej maksymalnej liczby godzin w poszczególnych dniach na przestrzeni tygodnia. W szkołach tych, szczególnie w technikach, ramowy program nauczania zobowiązywał do 37-39 godzin lekcyjnych w skali tygodnia i to stanowiło bezpośrednią przyczynę złych ocen.

Czynnik badany	Skontrolowanych		Przed-szkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Szkoły ponadpodstawowe	Placówki całodobowego pobytu
Tygodniowy rozkład zajęć	rozkładów	liczba	0	9	7	50	0
		% niezgodnych z normą	0	55,5	71,4	40,0	0
Meble	dzieci korzystających z umeblowania	liczba	61	169	71	0	0
		% siedzących nieprawidłowo	3,5	11,8	9,1	0	0

Tabela nr 9. Warunki higieny procesu nauczania w obiektach szkolnych

Warunki sanitarne obiektów.

Po przeprowadzonych w 2009r. kontrolach wydano 12 decyzji merytorycznych. Decyzje te miały na celu poprawę stanu technicznego budynków, a dotyczyły: przedszkoli (3 decyzje), szkół podstawowych (2 decyzje), liceum ogólnokształcącego (1 decyzja), zespołów szkół ogólnokształcących (2 decyzje), zespołów szkół ponadgimnazjalnych (2 decyzje) Warsztatów i Centrów Edukacji Zawodowych (1 decyzja), schroniska młodzieżowego (1 decyzja).

Wyszczególnienie			Liczba zakładów		%	
			2008	2009	2008	2009
Nieprawidłowy stan techniczno-sanitarny			0	0	0	0
Warunki do utrzymania higieny	Ponadnormatywna liczba uczniów przypadająca na	urządzenie ustępowe	3	3	4	5
		umywalkę	5	2	7	10
Brak warunków do prowadzenia żywienia			28	28	38	39

Tabela nr 10. Stan sanitarny zakładów nauczania i wychowania w 2008 i 2009r.

Na terenie powiatu nie ma placówek posiadających ubikacje zewnętrzne.

Znacznej poprawie uległy warunki do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego. Hale umożliwiały prowadzenie lekcji na trzech boiskach równocześnie. Rozwiązanie to zabezpieczało w 100% potrzeby poszczególnych szkół. Uczniowie trzech szkół podstawowych uczestniczyli w odpłatnych zajęciach wychowania fizycznego na basenie kąpielowym, natomiast uczniowie dwóch szkół ponadgimnazjalnych uczestniczyli w odpłatnych zajęciach wychowania fizycznego na siłowni.

W dalszym ciągu na podstawowym i gimnazjalnym etapie kształcenia brak jest szkół dostosowanych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

Tylko w 9 (tj.21%) na 43 placówki nauczania funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych placówkach dochodząca raz na dwa tygodnie pielęgniarka posiadała tylko wyznaczone miejsce do pracy, którym najczęściej był pokój nauczycielski.

Współpraca z innymi instytucjami.

W okresie wakacji szkolnych wspólnie z pracownikami Powiatowej Komendy Policji w Chodzieży przeprowadzono 2 kontrole placówek wypoczynku letniego. Do samorządów i organów prowadzących placówki nauczania wystosowane zostały pisma informujące o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach prośbą o zajęcie stanowiska i poinformowaniu o podjętych działaniach.

Wnioski:

1. Należy podjąć działania zmierzające do poprawy rozkładów zajęć lekcyjnych;
2. Kontynuować działania mające na celu dalszą poprawę higieny procesu nauczania (m.in. dostosowanie mebli do wzrostu dzieci);
3. Należy podjąć działania, które spowodowałyby dostosowanie placówek nauczania (w szczególności szkół podstawowych i gimnazjów) do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.

X. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2009r. do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpłynęło ogółem ok. 285 pism, wniosków, informacji.

Wydano łącznie:

1. postanowień - szt. 19, w tym dotyczących:
 - a) uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - 12,
 - b) uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań - 1,
 - c) programów dostosowania zakładów opieki zdrowotnej do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006r., Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) - 3,
 - d) uzgodnienia dostosowania pomieszczeń zakładu opieki zdrowotnej do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006r., Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) - 1,
 - e) przekazania sprawy do PWIS w Poznaniu - 2;
2. decyzji płatniczych - 34;
3. opinii sanitarnych - 91, w tym dotyczących:
 - a) dokumentacji projektowej, koncepcji na wniosek stron - 12
w tym dla:
 - obiektów handlowych - 2
 - zakładów opieki zdrowotnej - 6
 - obiektów przemysłowych - 4,
 - b) dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych - 25,
 - c) odstąpienia od konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko - 10,
 - d) wydania opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - 24,
 - e) wydania opinii dotyczącej uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko - 20;
4. Wykonano w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego 34 wizje i kontrole w terenie, w tym 7 oględzin obiektów w trakcie budowy;
5. Przeprowadzono 27 odbiorów końcowych obiektów, w wyniku których do końca 2009r. wydano 25 pozytywnych opinii (2 opinie wydane będą w 2010r.).

Odbiory końcowe prowadzone były przez pracownika zapobiegawczego nadzoru przy współudziale pracowników nadzoru bieżącego, któremu odbierany obiekt miał podlegać po uzyskaniu zgody na jego użytkowanie. O zgodę na użytkowanie wnioskodawcy występowali również do innych organów: Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Pracy, Inspekcji Ochrony Środowiska.

Odbiorowe czynności kontrolne przeprowadzane były w ustawowym terminie 14 dni od daty zawiadomienia.

Odebrane obiekty charakteryzowały się starannym, zgodnym z obowiązującymi przepisami wykonaniem i dobrą funkcjonalnością. Zaplecza socjalne i sanitarne zapewniały osobom zatrudnionym lub przebywającym w kontrolowanych obiektach właściwe warunki sanitarno-higieniczne.

Porównanie ilości załatwionych spraw w 2009 i 2008 roku.

1. zmalała ilość obiektów przekazywanych w użytkowanie
- w 2008r. wydano 47 opinii, w 2009r. wydano 25 opinii;
2. nastąpił wzrost liczby opiniowanych dokumentacji
- w 2008r. zaopiniowano 5 dokumentacji, w 2009r. 12 dokumentacji projektowych i koncepcji

3. zmalała ilość opiniowanych na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami) planów zagospodarowania
- w 2008r. uzgodniono 16 planów, w 2009r. 5 planów zagospodarowania;
4. na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami) oraz biorąc pod uwagę prognozy oddziaływania na środowisko
- wydano w 2009r. 7 postanowień dotyczących uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania;
5. na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami)
- wydano w 2009r. 20 opinii określających zakres prognoz o oddziaływaniu miejscowego planu zagospodarowania na środowisko;
6. nie zmieniła się ilość opiniowanych programów dostosowania zakładów opieki zdrowotnej do wymogów Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006r., Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami)
- wydano w 2008r. 3 postanowienia, w 2009r. wydano również 3 postanowienia;
7. zmalała ilość wydanych postanowień dotyczących spełnienia warunków sanitarno-higienicznych w zakładach opieki zdrowotnej, na podstawie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006r., Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami), w związku z zamiarem rejestracji zakładów opieki zdrowotnej
- w 2008r. wydano 2 postanowienia, w 2009r. 1 postanowienie;
8. w 2009r. nie wydano opinii dotyczących spełnienia przez placówki opiekuńczo-wychowawcze warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 201 poz. 1455)
- w 2008r. wydano 3 opinie;
9. na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami) w 2009r. wydano:
- 1 postanowienie dotyczące oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko
 - 2 postanowienia o przekazaniu sprawy do PWIS
 - 24 opinie o odstąpieniu od konieczności sporządzenia raportu
 - 10 opinii o konieczności sporządzenia raportu
10. W 2008r. opinie i postanowienia dotyczące uzgodnień środowiskowych uwarunkowań wydano na podstawie innej ustawy niż w 2009r., tj. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2006r. Dz. U. Nr 129, poz. 902 z późniejszymi zmianami). W 2008r. wydano na podstawie ww. ustawy
- 21 opinii dotyczących odstąpienia od konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko
 - 3 opinie dotyczące konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko
 - 24 postanowienia (w tym jedno postanowienie prostujące).

Wnioski:

1. Współpraca z komórkami bieżącego nadzoru sanitarnego PSSE była bardzo dobra. Wspólnie uczestniczono w przeglądach obiektów oddawanych w użytkowanie;

2. Po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 późniejszymi zmianami) szczególnie ważna była współpraca z pracownikami administracji samorządowej. Decyzje o sposobie rozpatrzenia skomplikowanych spraw można było podjąć po przeprowadzeniu rozmów i konsultacji m. in. z pracownikami administracji samorządowej;
3. Problemem są często zmieniane przepisy prawne, ustawy i rozporządzenia. Ustawy są nieczytelne i niespójne. Brak jest w ustawach zasad jednoznacznie określających sposób postępowania, wymaganych dokumentów, które powinny być do sprawy załączone.

X. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocja zdrowia.

W 2009r. realizowano głównie programy ogólnopolskie i wojewódzkie, w dalszej kolejności programy lokalne i akcje profilaktyczne, organizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną PSSE w Chodzieży, w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Podobnie, jak w roku 2008, priorytetowym działaniem w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia była realizacja *Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*.

Programy ogólnopolskie

1. „Radosny Uśmiech – Radosna Przyszłość”.

Program, którego celem jest profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia realizowały wszystkie szkoły podstawowe w powiecie. Głównymi formami realizacji programu były pogadanki, ekspozycje, instruktaże szczotkowania zębów połączone z ćwiczeniami, konkursy oraz emisja filmu „*Doktor Ząbek i legenda Zębolandii*”. Działania te prowadzili w kasach II nauczyciele nauczania zintegrowanego i pielęgniarzki środowiskowo-szkolne. W zakresie programu współpracowano ze stomatologami. Edukacja z zakresu profilaktyki próchnicy i chorób przyzębia była w szkołach chętnie realizowana, gdyż jest na stałe wpisana w programy nauczania. Współpracę w tym zakresie ocenić należy pozytywnie. Dzięki realizacji Programu, dzieci nabyły wiele zachowań prozdrowotnych, systematycznie myły zęby, kontrolowały siebie nawzajem i umiały identyfikować przyczynę próchnicy z niewłaściwym odżywianiem. Dużą trudnością w profilaktyce próchnicy i chorób przyzębia był ograniczony dostęp do stomatologa. Większość gabinetów stomatologicznych w powiecie to gabinety prywatne, a w pozostałych kontraktowych gabinetach terminy oczekiwania na wizytę były zbyt długie. W tym przypadku sama edukacja zdrowotna jest niewystarczająca.

2. Obchody Światowego Dnia Zdrowia – 7 kwietnia.

Zorganizowano konkurs plastyczny na plakat pod hasłem „*Dbamy o zdrowie od najmłodszych lat*” dla uczniów klas III wszystkich szkół podstawowych w powiecie. Konkurs miał na celu propagowanie pozytywnych zachowań zdrowotnych wśród dzieci. Na konkurs wpłynęło 15 prac z 7 szkół. W dniu 7 kwietnia, w siedzibie PSSE w Chodzieży wręczono nagrody, dyplomy i wyróżnienia laureatom konkursu oraz upominki za udział pozostałym

uczestnikom konkursu. Nagrody ufundowali: Burmistrz Miasta Chodzieży, PCK – Zarząd Rejonowy w Chodzieży oraz chodzieskie firmy prywatne.

Wszystkie prace konkursowe wyeksponowano w PSSE. Artykuł o konkursie, jego idei i laureatach opublikowano w mediach lokalnych.

Zdjęcie nr 1. Komisja konkursowa ocenia prace plastyczne nadesłane na konkurs „Dbamy o zdrowie od najmłodszych lat”.

4. „Trzymaj Formę”.

Program jest realizowany od 2006 roku w klasach V – VI szkół podstawowych i klasach I – III szkół gimnazjalnych. Jego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Program realizowali w szkołach nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele biologii i wychowania fizycznego oraz pielęgniarci środowiskowo-szkolne. W ramach programu odbywały się prelekcje, festyny, marszobiegi, prezentacje multimedialne, badania ankietowe, wystawy i zajęcia ruchowe. Młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach praktycznych, na których przygotowywano zdrowe posiłki (np. kanapki, surówki i sałatki owocowo-warzywne), a następnie odbywała się wspólna degustacja tych potraw. Ww. działania wspierali rzeczowo i finansowo dyrektorzy szkół, rodzice, władze gminne, „Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Zacharzyn 2000” lub osoby prywatne. Podczas realizacji programu współpracowano także z pracownikami higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku PSSE w Chodzieży. Partnerem programu jest Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności”.

Z zebranych ze szkół informacji wynika, iż program należy systematycznie realizować, gdyż tylko część młodzieży wykazuje wzrost pozytywnych zachowań zdrowotnych w zakresie odżywiania i aktywności fizycznej. Większość młodzieży posiada złe nawyki żywieniowe i wykazuje niski poziom aktywności fizycznej.

5. Profilaktyka HIV/AIDS.

Zrealizowano Projekt *Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV* dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, polegający na edukacji rówieśniczej na temat HIV/AIDS. W ramach projektu przeprowadzono szkolenie dotyczące tematyki HIV/AIDS dla 14 uczniów. Następnie omówiono z młodzieżą propozycje działań edukacyjnych w zakresie HIV/AIDS do przeprowadzenia w grupach rówieśniczych oraz ustalono formę obchodów Światowego Dnia AIDS. Projekt *Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV* cieszy się od kilku lat dużym zainteresowaniem młodzieży.

Z inicjatywy WSSE w Poznaniu przeprowadzono konkurs na plakat „*Nie daj szansy AIDS*”. Adresatami konkursu byli uczniowie gimnazjum. Na etap powiatowy wpłynęły ze szkół do PSSE 3 prace, z których ze względu na dość niski poziom plastyczny i merytoryczny nie wybrano prac zwycięskich. Tym samym nie zostały one przesłane do etapu wojewódzkiego.

We współpracy ze Starostą Powiatu Chodzieskiego, zorganizowano konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu pod hasłem „*To musisz wiedzieć o HIV i AIDS*”, polegający na wykonaniu ulotki edukacyjnej dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS. Na konkurs wpłynęło 7 prac z 2 szkół ponadgimnazjalnych: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. H. Cegielskiego w Chodzieży oraz Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych im. J. Wybickiego w Ratajach. 30 listopada 2009 roku, w przededniu obchodów Światowego Dnia AIDS, w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży wręczono zwycięzcom konkursu dyplomy ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chodzieży oraz nagrody ufundowane przez Starostę Chodzieskiego.

Zdjęcie nr 2. Organizatorzy i laureaci konkursu „*To musisz wiedzieć o HIV i AIDS*”.

W związku z prowadzoną od 2008 roku Ogólnopolską Społeczną Kampanią Multimedialną „*Wróć bez HIV*”, zamieszczono artykuł dotyczący HIV/AIDS na stronie internetowej PSSE oraz przekazano materiały informacyjne do prasy lokalnej.

W ramach Obchodów Światowego Dnia AIDS – 1 grudnia, współpracowano głównie z *Młodzieżowymi Liderami Zdrowia kontra HIV* z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu. Przeprowadzili oni w swoich szkołach takie działania edukacyjne jak: prelekcje, prezentacje multimedialne, punkty informacyjne, ekspozycje i dystrybucje materiałów edukacyjnych. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. H. Cegielskiego w Chodzieży zorganizowano szkolny konkurs wiedzy o AIDS, w którym wzięło udział 25 uczniów. W konkursie tym uczestniczył w charakterze członka jury pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia PSSE w Chodzieży. Nagrody i dyplomy ufundowała dyrekcja szkoły. Na zaproszenie dyrekcji Gimnazjum w Budzynie pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia PSSE w Chodzieży przeprowadził prelekcję na temat HIV/AIDS dla 90 uczniów klas III tej szkoły.

Wszystkie wyżej wymienione działania łączono z dystrybucją materiałów edukacyjnych, m.in. plakatów, ulotek, zakładek, kalendarzy, broszur i prezerwatyw. PSSE w Chodzieży otrzymywała materiały edukacyjne z WSSE w Poznaniu i Krajowego Centrum ds. AIDS. Ilość tych materiałów, zwłaszcza ulotek była jednak bardzo znikoma. Pożądane byłyby także filmy edukacyjne o tematyce HIV/AIDS.

6. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

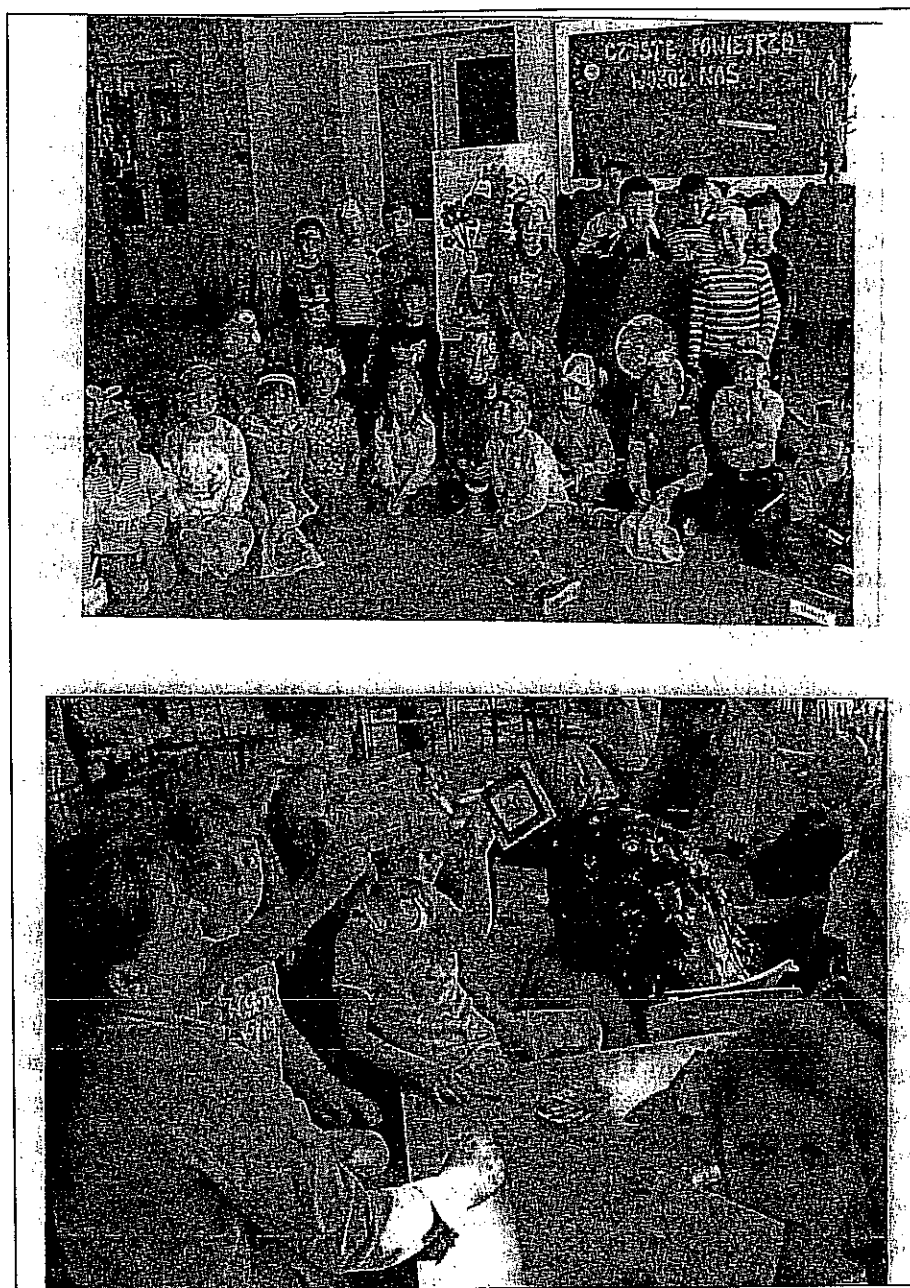
Program kierowany był do ogółu społeczeństwa. W 2009 roku składały się na program następujące działania:

Konkurs „Palić, nie palić - oto jest pytanie?”

Konkurs jest organizowany od wielu lat, z inicjatywy WSSE w Poznaniu. Jego adresatami byli uczniowie klas V szkół podstawowych. Przedmiotem konkursu było wykonanie logo dotyczącego kampanii antytytoniowych. Na etap powiatowy wpłynęło ze szkół 8 prac konkursowych. Laureatom konkursu wręczono dyplomy i nagrody, ufundowane przez PPIS w Chodzieży. Pozostałym uczestnikom konkursu wręczono dyplomy uznania, ufundowane przez PPIS w Chodzieży oraz upominki ufundowane przez PCK – Zarząd Rejonowy w Chodzieży oraz firmy prywatne z Chodzieży. Pracę, która zajęła I miejsce przesłano do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki.

Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W 2009 roku objęto Programem dzieci z zerówek w 7 przedszkolach z terenu powiatu. Realizację programu rozpoczęto szkoleniem dla przedszkolnych koordynatorów programu. Przedszkola wyposażono w materiały edukacyjne dla dzieci i rodziców. We wszystkich przedszkolach biorących udział w programie przeprowadzono zajęcia dla dzieci i rodziców zgodnie z założeniami. W związku z tym odbywały pogadanki, prelekcje i zajęcia integracyjne z rodzicami, wykonywano ekspozycje i prace plastyczne, organizowano wycieczki. Wszystkie te działania miały spowodować wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy są narażone na przebywanie w otoczeniu osób palących. W kolejnych edycjach programu będą czynione starania, aby zwiększała się liczba placówek przedszkolnych realizujących program.

Zdjęcie 3 i 4 Realizacja Programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” w Miejskim Przedszkolu Nr 4 w Chodzieży

Światowy Dzień bez Papierosa - 31 maja

Przeprowadzono akcję „Tydzień dla serca”. W tym celu w dyskoncie spożywczym „Biedronka” uruchomiono punkt profilaktyczno-edukacyjny, w którym, we współpracy z pielęgniarką Ośrodka Pielęgniarek Środowiskowo-Rodzinnych w Chodzieży pracownik ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia PSSE w Chodzieży dokonywał pomiarów ciśnienia tętniczego, tętna, ciężaru ciała i BMI (Body Mass Index). Prowadzono także edukację zdrowotną z zakresu profilaktyki tytoniowej oraz chorób układu krążenia. Osoby zainteresowane mogły zaopatrzyć się w ulotki i broszury o tej tematyce. Z usług punktu skorzystało łącznie 61 osób.

Na stronie internetowej zamieszczono artykuł o tematyce antytytoniowej oraz przekazano materiały edukacyjne (plakaty, broszury, ulotki) do zakładów pracy, szkół, zakładów opieki zdrowotnej i instytucji.

Edukację z zakresu profilaktyki tytoniowej i dystrybucję materiałów edukacyjnych przeprowadzono także podczas X Powiatowego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej w Margoninie, zorganizowanego przez Komendę Powiatową Policji w Chodzieży.

Projekt *Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń*

W ramach projektu przeprowadzono 4 szkolenia dla 38 uczniów z 7 szkół gimnazjalnych powiatu. Wiedzę zdobytą na szkoleniu uczniowie ci przekazywali następnie swoim rówieśnikom. PSSE w Chodzieży współpracowała także z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia podczas obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu oraz akcji „Rzuć Palenie Razem z Nami”.

Badania ankietowe dotyczące palenia tytoniu przeprowadzone w zakładach pracy.

Na polecenie GIS i WSSE w Poznaniu przeprowadzono badania ankietowe w 2 wybranych przez PSSE zakładach pracy z terenu powiatu. Były to: „EUROPOL Meble” w Chodzieży oraz „LUMAG” w Budzynie. We współpracy z pracownikiem ds. higieny pracy PSSE w Chodzieży przeprowadzono 69 badań ankietowych wśród pracowników i kadry zarządzającej ww. zakładów pracy. Następnie dokonano zestawienia zbiorczego danych zebranych w ankietach i przesłano do WSSE w Poznaniu.

Akcja „Rzuć Palenie Razem z Nami”

W ramach akcji przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych oraz zamieszczono artykuł na stronie internetowej PSSE.

Projekt - Globalny sondaż dotyczący używania tytoniu przez osoby dorosłe (GATS).

Z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia, PSSE w Chodzieży włączono do współpracy w zakresie ww. projektu. Współpraca ta polegała na dostarczeniu listów zapowiednich do 34 losowo wybranych przez Ministerstwo Zdrowia gospodarstw domowych z terenu Budzyna. Listy zapowiednie informowały o tym, że wskazane gospodarstwa domowe odwiedzi ankieter z agencji Pentor RI i przeprowadzi sondaż dotyczący palenia tytoniu.

Kampania Społeczna „Papierosy Pożerają cię Żywcem”

Dzięki współpracy z lokalną telewizją kablową ANTSEWIS, w dniach od 18 – 21 grudnia 2009r. emitowano w TV lokalnej spoty antytytoniowe adresowane do ogółu społeczeństwa.

Programy wojewódzkie.

1. „Moje dziecko idzie do szkoły”.

Programem objęto 480 dzieci z 17 zerówek oraz ich rodziców, a głównym jego celem jest poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole. Nauczyciele, pielęgniarki środowiskowo-szkolne, przedstawiciele policji i inni partnerzy, przy użyciu bardzo różnorodnych form edukacji realizowali wśród dzieci i rodziców następujące bloki tematyczne:

1. Racjonalne odżywianie;

2. Profilaktyka zatruc pokarmowych;
3. Zapobieganie nadwadze i otyłości;
4. Higiena jamy ustnej i profilaktyka próchnicy zębów;
5. Przeciwdziałanie wadom postawy;
6. Ochrona wzroku;
7. Przeciwdziałanie narażeniu na dym tytoniowy;
8. Zapobieganie chorobom zakaźnym - szczepienia ochronne;
9. Wczesna interwencja logopedyczna;
10. Bezpieczna droga do szkoły i domu.

PSSE wyposażyło wszystkie dzieci, rodziców oraz nauczycieli w materiały edukacyjne do realizacji programu (zeszyty, kolorowanki oraz broszury). W przedszkolach odbywały się także festyny integracyjne, na które przekazano drobne upominki ufundowane przez Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej – Oddział Terenowy w Poznaniu. Ponadto pracownicy PSSE, na zaproszenie dyrektorów przedszkoli, przeprowadzali prelekcje dla rodziców. Tematyka tych spotkań dotyczyła najczęściej racjonalnego odżywiania w rodzinie.

2. Projekt PL0432 „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.

Projekt na lata 2009 - 2011 jest finansowany w 85% ze środków tzw. Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, dzięki wsparciu udzielonemu przez Islandię, Norwegię i Lichtenstein. Pozostałe 15 % kosztów projektu finansuje Ministerstwo Zdrowia. Działaniami objęto dzieci 6-letnie w przedszkolach wraz z rodzicami i gimnazjalistów wraz z rodzicami. Bezpośrednim jego celem jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, zapobieganie otyłości i chorobom dietozależnym na terenie województwa wielkopolskiego, a celem ogólnym jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce.

Realizację projektu zainaugurowano konferencją prasową dla przedstawicieli mediów i władz lokalnych, na której przedstawiono ideę projektu i sposób jego realizacji w powiecie. Do projektu przystąpiło w powiecie 19 przedszkoli (366 dzieci 6-letnich) i 6 gimnazjów (1181 uczniów). Placówki te wyposażono w różnorodne materiały edukacyjne. Przeprowadzono 3 szkolenia dla realizatorów projektu, tzn. nauczycieli, pedagogów, pielęgniarki środowiskowo-szkolne i rodziców. Na szkoleniach poświęcono najwięcej uwagi tematowi racjonalnego odżywiania. Realizacja projektu odbywała się w placówkach oświatowo-wychowawczych z wykorzystaniem podobnych metod, jak w programie „Trzymaj Formę”.

Zdjęcie nr 5. Szkolenie dla realizatorów Projektu PL0432 „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy”.

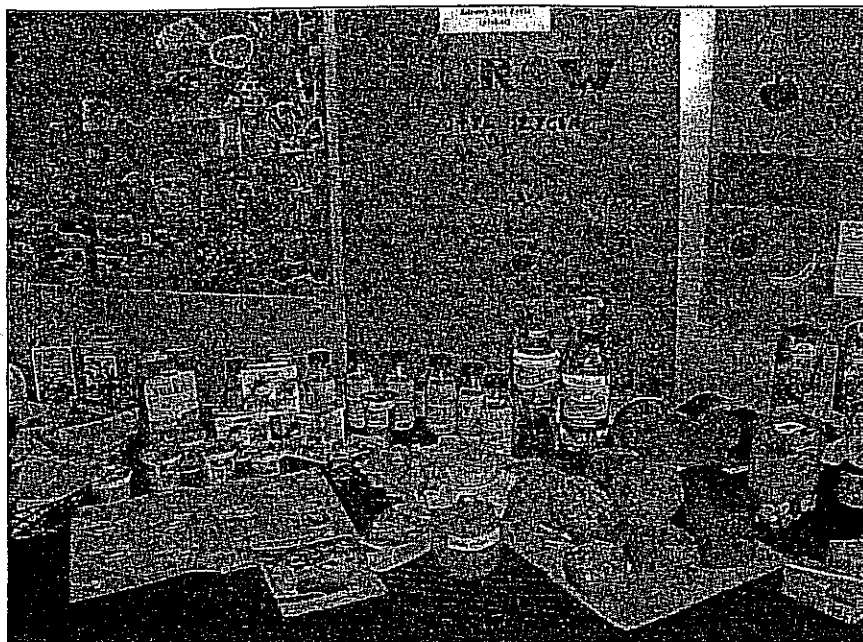
Programy lokalne i inne przedsięwzięcia.

1. Wsparcie metodyczne i merytoryczne Szkół Promujących Zdrowie.

Jedna szkoła posiadała, nadany w 2006r., certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie, jest to Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach. Natomiast Zespół Szkół im. W. Reymonta w Lipiej Górze otrzymał w 2008 roku rekomendację do Wielkopolskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

W 2009 roku, w dniu 6 listopada, PPIS w Chodzieży oraz pracownik OZ i PZ odbyli wizytę studyjną w Szkole Podstawowej Nr 1 w Chodzieży, będącej w okresie przygotowawczym przystąpienia do Sieci Szkół Promujących Zdrowie, celem zapoznania się z dorobkiem placówki i dokonania oceny przygotowania szkoły do realizacji działań promujących zdrowie. W wizycie wzięli także udział przedstawiciele władz lokalnych, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Publicznego, instytucji i osób współpracujących ze szkołą oraz mediów lokalnych. Efektem tego spotkania było wydanie pozytywnej opinii o działalności placówki przez Wojewódzki Zespół Wspierający Szkoły Promujące Zdrowie. Tym samym Zespół zarekomendował szkołę do Wielkopolskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Certyfikat szkoła otrzymała w grudniu.

W 2009 roku w każdej z ww. szkół sporządzono protokół z ramienia PPIS, dotyczący działalności Szkół Promujących Zdrowie. Szkoły Promujące Zdrowie chętnie angażowały się w działania prozdrowotne inicjowane przez PSSE oraz inne instytucje.

Zdjęcie nr 6. Ekspozycja dotycząca racjonalnego odżywiania w Szkole Podstawowej Nr 1 w Chodzieży, należącej do Wielkopolskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie

2. Współorganizacja Mistrzostw Pierwszej Pomocy - etap powiatowy.

Głównym organizatorem przedsięwzięcia był PCK - Zarząd Rejonowy w Chodzieży. W mistrzostwach wzięło udział 36 uczniów z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu. Pracownik OZ i PZ PSSE w Chodzieży był członkiem jury. Mistrzostwa odbyły się w dniu 9 maja.

3. Akcja „MAMMOBUS” .

W 2009 roku przeprowadzono akcję 2-krotnie: 28 kwietnia i 19 października. Akcje nagłaśniano w mediach lokalnych, na stronach internetowych PSSE w Chodzieży i Urzędu Miejskiego w Chodzieży oraz za pośrednictwem afiszy informacyjnych rozmieszczonych na terenie powiatu.

Badania mammograficzne wykonano łącznie u 159 kobiet, głównie w wieku 50-69 lat, w wyniku których wykryto 1 przypadek raka piersi.

Partnerami przedsięwzięcia byli: Ośrodek Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów „OPEN” w Poznaniu, Społeczna Fundacja „Ludzie dla Ludzi” w Poznaniu oraz Urząd Miejski w Chodzieży. Współpracowano także z Urzędami Miast i Gmin z terenu powiatu.

Corocznie zwiększa się zainteresowanie badaniami mammograficznymi wśród mieszkank powiatu, w związku z tym przedsięwzięcie będzie kontynuowane w 2010 roku.

4. Badania ankietowe dotyczące zachowań zdrowotnych kobiet w ciąży.

Na polecenie i zgodnie z wytycznymi GIS i WSSE w Poznaniu, w dniach 23 i 24 czerwca przeprowadzono badania ankietowe wśród kobiet - położnic przebywających na Oddziale Położniczym Szpitala Powiatowego im. prof. R. Drewsa w Chodzieży. Ankiety dotyczyły zachowań zdrowotnych kobiet w okresie ciąży. Wypełniły je 3 spośród 4 położnic

przebywających w tym czasie na oddziale. 13 lipca dane z tych ankiet wprowadzono do systemu informatycznego GIS.

5. Współorganizacja Olimpiady Zdrowego Stylu Życia - etapu powiatowego 9 grudnia 2009r.

Głównym organizatorem przedsięwzięcia był PCK - Zarząd Rejonowy w Chodzieży. W olimpiadzie wzięło udział 30 uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. PPIS w Chodzieży oraz pracownik OZ i PZ byli członkami jury.

6. Zapobieganie chorobom zakaźnym.

4 grudnia, we współpracy z pracownikami epidemiologii PSSE w Chodzieży zorganizowano szkolenie dla pielęgniarek z punktów szczepień oraz pielęgniarek środowiskowo-szkolnych z terenu powiatu. Szkolenie dotyczyło aktualnych zagadnień w zakresie szczepień ochronnych, promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób zakaźnych, zwłaszcza grypy A/H1N1/ i ospy wietrznej. W szkoleniu wzięło udział 18 osób.

Wnioski:

1. Większe nakłady finansowe oraz większa ilość materiałów edukacyjnych ułatwiłyby realizację zadań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia;
2. Programy profilaktyczne były akceptowane i przyjmowane z większym zainteresowaniem przez realizatorów, zwłaszcza w szkołach i przedszkolach, jeśli wsparte były dostateczną ilością różnorodnych materiałów edukacyjnych. Brakowało materiałów edukacyjnych takich, jak filmy edukacyjne i literatura. Oferty w tym zakresie, przekazywane przez różne firmy czy dystrybutorów są zbyt kosztowne, natomiast filmy edukacyjne znajdujące się w zasobach PSSE są już dość zużyte (filmy na kasetach VHS) i często nieaktualne;
3. W dalszym ciągu pożądane są programy profilaktyczne kierowane do osób dorosłych np. w zakresie zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.